

ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

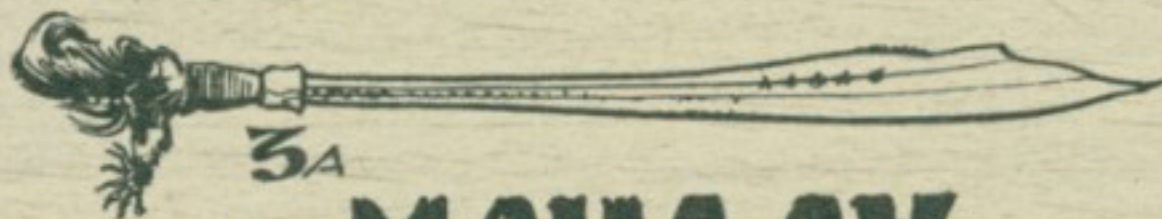
2
ДИНАРА

ОДИНА
XXXIII
БРОЈ
1087
27. X 1972.

ИЗЛАЗИ ПЕТКОМ

Рече Веровати или не!

МАНДАЧ

МАЧ КОЈИ УПОТРЕБАВАЈУ ДАЈАЦИ СА БОРНЕА ВЕРОВАЛО СЕ ДА ПОСТАЈЕ ЈОШ СМРТНОСНИЈЕ ОРУЖЈЕ АКО МУ СЕ БАЛЧАК УКРАСИ ПРАМЕНОМ КОСЕ ЊИМЕ УБИЈЕНОГ НЕПРИЈАТЕЉА.

ЈЕЗИК ЛИШКА

ДОМОРОЦИ СА НОВИХ ХЕБРИДА ШАЉУ ЈЕДНИ ДРУГИМА, УМЕСТО ПИСАМА, ЛИШКЕ ДРВЕТА СИКА ИСЕЧЕНО НА ОДРЕБЕН НАЧИН. ПРЕНОСИЛАЦ ПИСМА КОЈИ БИ НАМЕРНО ОШТЕТИО ПОРУКУ КАЗЊАВАО СЕ СМРКУ!

СТАБЛО ДУДА

У ВРТУ ВАН ЈАКОВОВИХ У ГОУЗУ (ХОЛАНДИЈА) ИМА ЗАДЕБЕЉАЊЕ КОЈЕ ПОДСЕКА НА ЉУДСКУ ГЛАВУ. ГРАЂАНИ ГОУЗА ТВРДЕ ДА ТА ГЛАВА ЛИЧИ НА ВАН ЈАКОВА КОЈИ ЈЕ ТАЈ ДУД И ПОСАДИО.

ЈОХАН БРУНДГЕН

(1840-1899)
ИЗ МИНХЕНА,
РОЂЕН КАО ЈЕДИНО ДЕТЕ У 21-ОЈ ГОДИНИ БРАКА СВОЈИХ РОДИТЕЉА, ДОБИО ЈЕ ПРВО И ЈЕДИНО ДЕТЕ ПОСЛЕ 21 ГОДИНЕ БРАКА.

ЖЕНА КОЈА ЈЕ ЧУЛА КРОЗ УСТА

ИЗАБЕЛ ОРЕЈ (1854-1899)
ПОЗНАТА ПАРИСКА ПИЈАНИСТКИЊА, РОЂЕНА ЈЕ БЕЗ УШИЈУ АЛИ ЈЕ МОГЛА ДА ЧУЈЕ КАД ОТВОРИ УСТА!
ОНА СЕ УДАЛА ЗА ЧОВЕКА КОЈИ СЕ ПРЕЗИВАО ОРЕЈ, ШТО У ПРЕВОДУ ЗНАЧИ УВО.

АУСТРАЛИЈСКА РИБА— ЦРВЕНИ ИНДИЈАНАЦ

НАЗВАНА ЈЕ ТАКО ШТО ОБЛИКОМ И БОЈАМА ВЕОМА МНОГО ПОДСЕКА НА УКРАШЕНУ ГЛАВУ ИНДИЈАНСКИХ ПОГЛАВЦИА.

ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЧ ЧУЛИ ДА...

● вода у језеру Хоенхортзе у Савезној Републици Немачкој је данас кристално чиста. Међутим, до пре пет година ово језеро је преко лета личило на зелену ливаду: нека водена биљка толико

се размножила да пловидба њиме уопште није била могућа. Тада се неко сетио да језеро насели нарочитом врстом шарана, та козованим белим амуром који се храни искључиво воденим биљкама. Као и у овом језеру, тако су бели амуре очистили стазу за регату у Акапулку. Иначе, постојбина ових риба је река Амур у источном Сибиру. Са три поди-

не ове рибе су дугачке 40 сантиметара а тешке око један килограм, са шест почињу да бацају икру а теже и до десет килограма.

● на првим сталним базама које се постављају на Месецу стручњаци ће поред осталих уређаја и

возила имати на располагању и такозвана тешка возила за истраживање Месечевог тла а ради јус кретања ће им бити 500 километара.

● ако изузмемо неколико малих гуштерових врсте камелеона, крокодил је једини гмизавац који има глас налик на рику или потмулу грмљавину. Сем тога кроко-

дил има још једну необичну особину: чим изгуби неки зуб, на том месту ниче нови, и тако целог живота.

● највеће покретне степенице за спасавање има ватрогасна коман-

да из Карлсруеа. Кад се до краја рашире ове лествице су дугачке 61 метар.

● идуће године почеће да ради први немачки санаторијум-брод. пловеха болница намењена је оболелима од дисајних органа који ће се лечити комбиновано:

користиће се повољни климатски утицаји, физикална терапија и шетње на морском ваздуху. Тако ће лети брод-санаторијум пловити у близини Азорских острва, зими по Карипском мору а у пролеће и јесен у близини острва Мадера. Брод ће располагати са 480 постеља а да би болесницима обезбедио мир пловиће само брзином од шест миља на час.

Поред кабина са постељама постојаће дијагностичко одељење, амбуланта, два базена за пливање, две сауне, одељење за инхалирање морском водом, гимнастичка и спортска сала. Поред тога предвиђа се кружна стаза за трчање, просторија за тренинг и палуба за сунчање.

● године 1957. у опсерваторији Цодрел Бенк, јужно од Манчестера у Великој Британији по-

стављен је чувени радио-телескоп пречника 76 метара који хвата и најслабије звуке из васионе.

● на недавно одржаном првом међународном конгресу паса, водича слепих у Кану утврђено је

да немачки овчари нису најбољи водичи иако се слепи најрадије опредељују за њих. Најбољу оцену добила је женка кабрадора!

WALT
DISNEY

ПАЈА ПАТАК

Једног дана почетком маја 1820. године у клубу „Код Ричарда“ у близини Лондона седело је весело друштво. После више испијених чаша вискија очи су им се зацаклиле а нос и образи заруменели.

— И кажем вам — викнуо је пискавим гласом човек у црвеном прслуку дижући увис свој дебели кажипрст — са мог прозора могу да видим свих седам црквених торњева!

— Којешта, Фулеру! — упаде му у реч дугајлија са великим брковима. — Како може бити седам торњева? Хтели сте, вероватно, рећи шест!

— Рекао сам седам и остајем при томе!

Друштво је зажагорило. Више гласова покушало је да објасни Фулеру да никако не може из своје куће видети седам торњева.

— А нови торањ у Делингтону? — тријумфално је избацио Фулер. — Њега не нисте сетили?

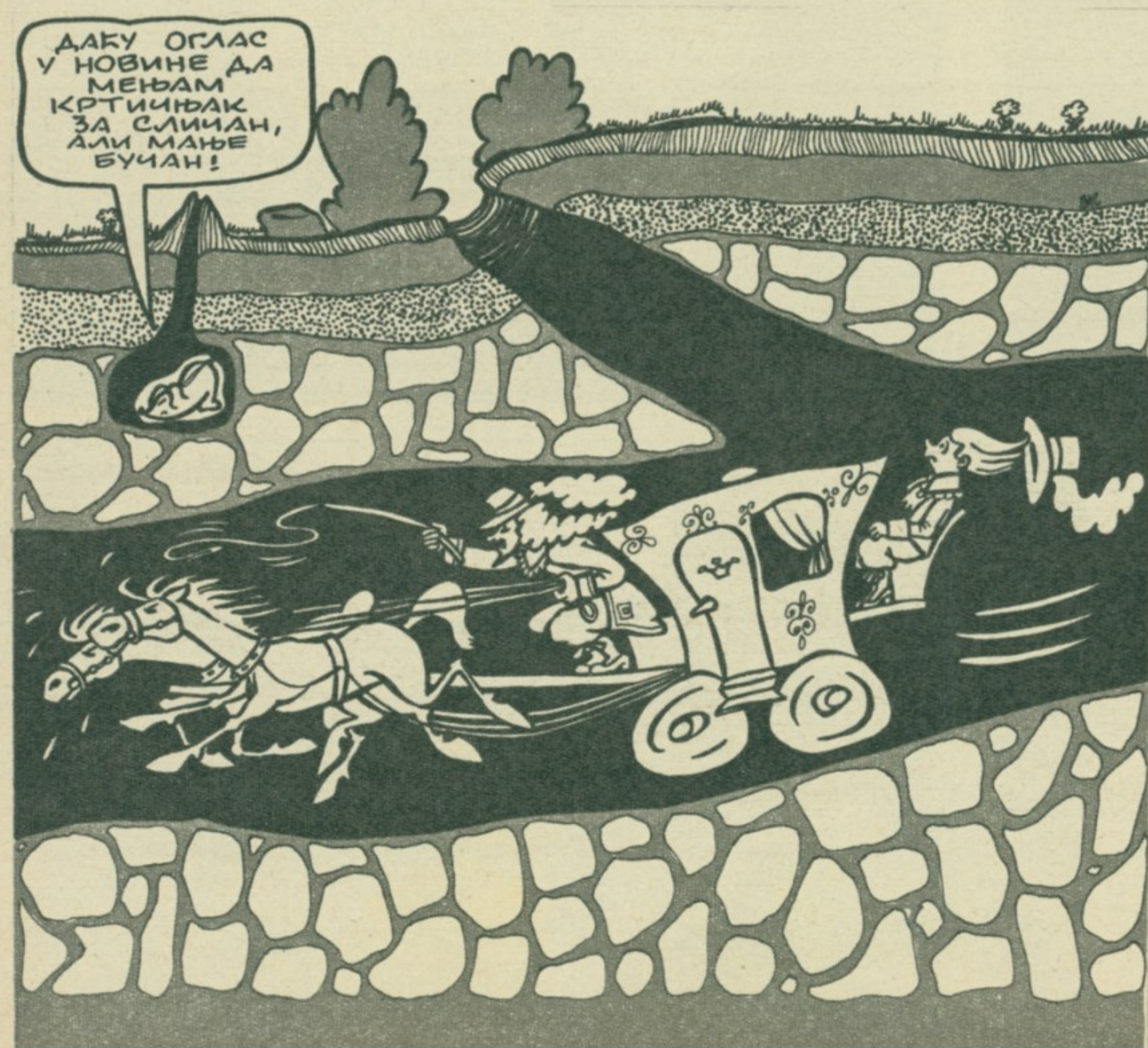
Настао је општи смех. — Али, Фулеру, — једва је дочекао прилику дугајлија са брковима — та се црква налази иза делингтонског брега, па је никако не можете видети са нашег прозора!

САХРАЊЕН ЗА ТРПЕЗОМ

Фулеров понос био је смртно повређен због чега је понудио опкладу и она је са задовољством прихваћена.

ИМАТЕ ЛИ РУ

Већ се било смрачило кад се Фулер вратио на своје имање, и дубоко убеђен да ће добити опкладу преспавао ноћ спокојним сном. Рано следећег јутра дао се на пребројавање црквених торњева. Учинио је то неколико пута и, на своје велико изненађење, установио да види само шест! А у питању је била не само опклада, већ и његова част. Фулер се тада решио на необичан подухват.

Како је био веома богат, још истог дана је наредио да се сагради копија делингтонског торња, али само онај део који би се видео да је брег, који сакрива торањ у Делингтону, нешто нижи. Кад је затим позвао своје пријатеље и показао им да се са његовог прозора заиста види седам торњева, изненађење је било велико. Никома није ни пало на памет да се седми торањ не налази иза, већ на самом врху брега и да испод шиљатог крова нема баш ништа!

Тако је настала једна од лудих грађевина којима Енглеска обилује.

Одушевљен својим „торњем“, Џек Фулер се бацио на градитељску активност и подигао, између осталог, две величанствене зграде

под куполама великог распона које нису биле ни за шта намењене. Саградио је у средини свог парка зид висок 65, а дугачак 30 метара. Недалеко од њега подигао је пећину за пустињака кога је плаћао да седи у њој и коме је касније дао и пензију.

Фулерово ремек-дело је мавзолеј у коме је на лични захтев сахрањен у седећем положају за богато постављеним столом и са боцом шампањца у руци. Овај мавзолеј је у мањим размерама, верна копија Кеопсове пирамиде.

ШЕСТ СПРАТОВА БЕЗ СТЕПЕНИЦА

Џек Фулер је био само један од великог броја набеђених градитеља иза којих су по Енглеској остале најнеобичнији објекти.

У Тетингтону, у источном Сафолку, налази се лепа и очувана романска катедрала која, гледана са три стра

не, одаје утисак правог драгуља средњовековне уметности. Али, гледана са четврте стране, она открива три неугледне кућице у којима живе радничке породице. Раднички станови су кварили поглед на природу, па су градски оци одлучили да их замаскирају лепим зидовима саграђеним по угледу на романске катедрале.

Ове лудорије нису увек новијег датума. Тако једна црква у Ормскирку, у покрајини Ланкастер, постоји скоро пуних шест векова и, што је веома необично, има два звоника! Разлог за то је, кажу, што су изградњу цркве финансирале две богате сестре које нису могле да се договоре какав треба да буде звоник. Једна од њих је хтела округли торањ шиљат на врху, а друга је желела да торањ буде четвртаст. Тако је црква добила два звоника.

Међу лудорије старијег датума спада и веома стара грађевина на реци Орвел. То је необична кућа која има шест соба исте величине. Али, собе су саграђене једна изнад друге и нису позезане никаквим степеништем!

Стручњаци деле енглеске архитектонске лудорије у

У ЕНГЛЕСКОЈ ПОСТОЈЕ ГРАЂЕВИНЕ КОЈЕ СУ ЧИСТЕ ЛУДОРИЈЕ, ПОЛУЛУДОРИЈЕ КОЈЕ СЛУЖЕ НЕЧЕМУ И ПЕЋИНЕ КОЈЕ СУ — ПЕЋИНЕ!

По угледу на Поупа касније пет војвода од Портленда Виљем Џорџ Бентинк Кевендиш Скот, настран и непојмљиво стидљив, избушио је читав лавиринт подземних тунела са жељом да се у њима изолује од света. Највећи тунел водио је од војводине палате Велбек Ебија до градића Ворксопа и био дуг око четири километра. Висина и ширина тунела била је довољна за кочије са двопрегом. Када би војвода кренуо у Лондон, по изласку из тунела укрцавао се заједно са кочијом у теретни загон и тако путовао.

У својим тунелуама војвода од Портленда је изградио балску дворану и огромне просторије које је раскошно наместио. Али, ту ни

ве лорд Бејтмен је подигао другу у барокном стилу.

Лорд Ансон имао је много разноврснији укус. Он је на свом имању подигао кинеску чајницу и, поред неколико кула, начинио лепе споменике неком пастиру и једној мачки.

Ни Ансонови суседи нису хтели да заостану за богатим лордом. Када се један од њих враћао једном из лова, налетео је са својим коњем у брзом галопу на велику кречану. Коњ се, уместо да збаци свог јахача, напрегао из све снаге и прескочио кречану. На том месту његов власник је подигао висок камени стуб који се при врху сужава.

Други Ансонов сусед није могао да нађе погодну ру-

брежуљак био обрастао. Сви Ферингтонци су му завидели на таквом поседу, а лорд је једном у шали пред неком оговарциком рекао да намерава да посече шуму и на врху брега сагради велику кулу.

КУЛА ИЗ ИНАТА

Није прошло дуго а са свих страна су почели да стижу протести. Тек тада је лорд Бернерс, који никад озбиљно није мислио да посече шуму, почео да се припре-

ма да оствари оно што је рекао. Мештани су га тужили суду, али сви њихови разлози нису могли да оборе Бернерсово право да слободно располаже својим имањем.

Пошто је савладао отпор суседа, лорд Бернерс је ангажовао амбициозног архитекту војводу од Веллингтона да направи план за кулу. Војвода је израдио детаљне планове и, не упознавши лорда са њима, отпочео радове. Када је лорд дошао да изврши инспекцију, кула је била висока већ 30 метара, а била је изузетно ружног облика, грађена од црвене опеке. Лорд је побеснео и наредио да се кули дода још 12 метара, али у готском стилу!

Д. А.

ШЕШЕВИНУ?

три категорије: чисте лудорије без икакве сврхе, полулудорије које служе нечему и пећине које служе као — пећине.

ПОДЗЕМНА ИНСПИРАЦИЈА

Један од примера чисте лудорије је објект који је подигао Џон Стјуарт Мек Кејг на брду изнад шкотске луке Обен. То је копија римског Колосеума, чувао великог циркуса саграђеног за време цара Веспасијана, али без гледалишта и арене. Ова Мек Кејгова грађевина нема никакве сврхе, али је онима који су је градили донела добру зараду. У ствари, у време велике економске кризе 1928. Мек Кејг, који је био банкар, желео је да запосли што већи број људи па је тако дошао на идеју о овој грађини.

Песник Александар Поуп који је живео пре 300 година, заслужан је за нови покрет међу градитељима лудорија у Енглеској. Од своје куће до врта он је ископао подземни пролаз и, наводно, у њему налазио инспирацију.

је било ни балова ни пријема јер војвода ником није допуштао да га посећује. Послуга му је допремала храну и све погрештине малом специјално саграђеном подземном железницом којом је он у писму глао своје поруџбине.

Друга велика љубав градитеља лудорија биле су рушевине. Током већег дела XVIII и XIX века сматрало се највећом отменом и доказом високог смисла за естетику поседовање бар једне рушевине. Они најстарији имали су рушевине готског стила:

КОСТУРИ КАО УКРАС

Али, како рушевине нису лежале тамо где би их гости могли лако видети, отмени Енглези су куновали и преносили рушевине на своја имања. Тако је лорд Бејтмен срушио норманску цркву у једном селу и од ње на свом имању направио сликовиту рушевину тако да се лепо види из салона. Сељацима који су остали без црк-

шевину, па је у свом врту „посејао“ саркофаге, мртвачке сандуке израђене од камена, а костура.

Шеснаести гроф од Шурзберија саградио је на свом имању швајцарску планинску кућу у којој је касније становао само један слепи велшки харфиста. Његов задатак је био да свира кад чује да се неко приближава кући. На пашњаку испред ове куће „пасе“ стадо оваца направљених од бетона.

Скоро сви градитељи лудорија сматрали су да имају јаке разлоге за свој подухват. Такав је био и брачни пар Парсон из Брендон Хила кога је мучила недовољна надморска висина 288 метара високог брега на њиховом имању. Да би исправили грешку природе, они су на врху брега сазидали кулу високу 12 метара.

У XX веку, из разумљивих разлога, смањено се број архитектонских лудорија. Али да једна тако жива градитељска активност није могла да нестане преко ноћи најбоље показује случај лорда Бернерса.

Бернерс је 1935. године откупио брежуљак изнад градића Ферингтона како би спречио сечу шуме којом је

ХЕ! ХЕ! ВИДЕКЕ СЕ!

СРАМОТА! КАКВИ СУ
НАМ ПУТЕВИ! ЈЕ ЛИ ОВО
ВИЗАНТИЈСКО ИЛИ ГИ-
БАНТИЈСКО ЦАРСТВО?

НАИСУС
52 KM

PAT
PAT
PAT

* ПЕРЕВОД: ШТА? ШТА? ШТА?

А НА КАРТИ ЈЕ
ПИСАЛО ДА ЈЕ ОВО
ПУТ ПРВОГ РЕДА!

ЧУВАЈТЕ
САОБРАЋАЈНЕ
ЗНАКЕ

ШЕФЕ!
ДА ПОДИГНЕМ
ОВДЕ ШАТОР ЗА
НОЋЕЊЕ?

Л. СРЕДАНОВИЧ

БОГА МУ, ШТО ОВАЈ ИМА
СНАЖНУ МАШИНУ! ЈЕ ЛИ ТО
"ВОЛ-ВОЛ" МАРКА?

НЕ! ОВО ЈЕ НАЈНОВИЈИ
ОЈС-ОЈС" ОПРЕМЉЕН ЗА
ТЕРЕНСКУ ВОЈКЊУ!

ЈА САМ ЈОВАНОВА КОЖА

Он ме сматра само »мотачем« тела, мада сваки мој квадратни сантиметар обавља фантастичан број послова

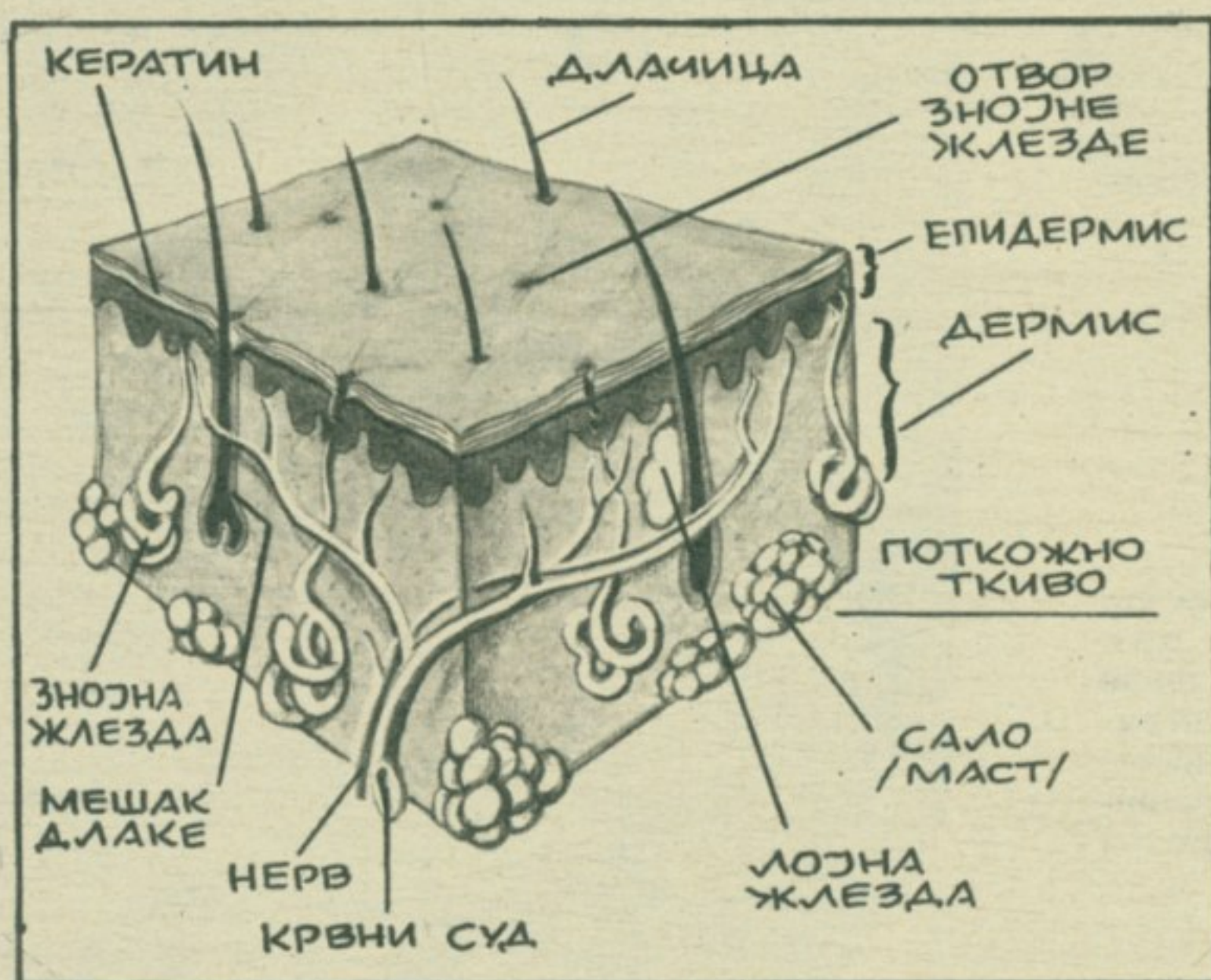
Јован мисли о мени, својој кожи, као о не много занимљивом мотачу тела, неком непокретном делу који много захтева — бријање, купање, чешање, мазање помадама — а мало даје. Како греши! Ја сам необично важна. Обављам послове о којима он и не сања. Он о мени уопште не мисли као о произвођачу компликованих хемикалија, а ја то јесам. Производим један важан витамин — витамин Д — и активирам полни хормон, тестостерон. Помажем да се регулише крвни притисак. Задржавам воду у телу (Јован би брзо умро ако то не бих чинила) а такође спречавам воду да продре у његово тело (Јован може сатима пливати, а да се не напоји водом). Мој сложен нервни систем открива бол, додир, топлоту, хладноћу и одмах преноси та сазнања мозгу. Називају ме „границом“ Јовановог тела. Можда би боље било назвати ме „бедемом“, јер га штитим од хорди смртоносних освајача, бактерија, које живе на мојој површини или се спуштају на њу.

МОЈА ТРИ СЛОЈА

Имам разне облике — ја сам и нокти на Јовановим прстима на ногама и рукама, коса на његовој глави, жуљ на табану, брадавица коју је имао на кажипрсту. А састављена сам од три слоја: спољашњег (epidermis), средњег (dermis) и поткожног (subcutaneous).

На већини места на Јовановом телу мој спољашњи слој је танак као хартија. У то се може сам уверити кад опече прст: мој спољашњи слој је онај провидни плик. Јован може да исече жуљ жiletом и неће изгубити ни кап први, јер у мом спољашњем слоју нема крви.

Док змија мења кожу на драматичан начин, измена мог спољашњег слоја је спор, сталан процес. Сваког дана у дубљим слојевима моје епидерме стварају се милиони нових ћелија, почињу да пробијају себи пут ка спољашности и на том

пућу се и мењају — од материје сличне желатину до тврдог, рожнатог кератина. Мој кератински слој састоји се од пласнатих ћелија и све су оне мртве. (Не живе ћелије не би издржале у непријатељском спољашњем свету). Сваког дана милиони ћелија се оперу са тела када се Јован тушира или их отаре одећа. Тако Јован добија нову кожу сваких 27 дана; толико траје живот ових ћелија.

О мом последњем, масном, слоју нема шта много да се каже. Он апсорбује ударце и тако штити унутарње органе, служи као изолатор за очување телесне температуре и формира обрине, што је важније за жене него за мушкарце. Многи тај мој слој сматрају поткожним слојем.

А сада, неколико речи о мом средњем слоју, дермису. Он је чврст али и еластичан и све држи заједно — крвне судове, сало итд. У њему се налазе нерви, крвни судови и жлезде. На разним местима Јовановог тела њихов број је различит, али у просеку на једном квадратном сантиметру испод површине тела налази се око 100 знојних жлезда, скоро 4 метра нерава, стотине нервних завршека, 10 корена длака, 15 лојних жлезда и скоро метар крвних судова.

Посебно је занимљива моја сложена мрежа крвних судова. Ако је дан топао а Јован, рецимо, трчи и на-

преже се, ти крвни судови се шире. Када је дан хладан, догађа се супротно. Моји крвни судови се скупљају, задржавају крв у унутрашњости Јовановог тела; он постаје блед. Мојим крвним судовима командују и осећања. Када је Јован љут, он поцрвени — отворио сам крвне судове у његовом лицу. Страх их скупља, Јовану се хладе ноге.

Није, разуме се, никаква новост да знојење расхлађује тело. Али, то није ни почетак приче о мом систему ер-кондишна Нека те-

ако Јован игра фудбал или се неког спарног дана физички напреже, може изгубити и 7 литара течности.

СИСТЕМ ЗА ПОДМАЗИВАЊЕ

И моје знојне жлезде реагују на осећања. У тренуцима страха Јована облива, како се то каже, „хладан“ зној — хладан је зато што се необично брзо ствара. И дланови му се зноје.

Улога мојих лојних жлезда — има их неколико стопина хиљада — није баш тако јасна. Углавном су крај корена длаке и подмазују маље и околну кожу. За Јованове примитивне, длакаве претке, оне су сигурно биле веома важне: спречавале су да длаке постану напољене водом и чувале топлоту тела. Данас стварају доста неугодности: митесере, бубуљице, акне итд.

А сада нешто о мојој коси и длачицама. Имам око десет длачица на квадратном сантиметру, од којих се свака састоји од корена и дела који излази изнад површине. Чудно, Јованова жена има исти број маља али су оне скоро невидљиве.

Имам такође милионе ћелија названих melanocytes, које стварају пигмент меланин. Он одређује боју Јованове косе, очију, коже. Када га не би било, Јован би био албино, имао би потпуно белу косу, ружичасту кожу и црвенкасту боју очију. А овако, дан или два на сунцу и меланин почиње да избија на површину коже и Јован поцрњи.

Мој оплет нерава је управо задивљујући. На врховима прстију Јован има хиља-

де осетљивих нерава на сваком квадратном сантиметру. Ако он опече прст, ја одмах шаљем аларм мозгу. Ако му је хладно, најежи се да би појачао циркулацију — то је дело мојих синушних мишића у корену длачица. Првобитно, то је служило његовим прецима да накостреше длаку као заштиту у борби или од хладноће.

СТАРИМ...

Јован има 47 година и на мени се већ виде знаци старења. С годинама постајем тања и провиднија (вене на рукама старих јасно се виде). Мој доњи слој масти се стањује и стварају се боре, почињу да се појављују и кесе под очима.

Највећа опасност која ми прети је рак, а он се најчешће јавља због претераног излагања сунцу (од чега, такође кожа стари). На сву срећу, у већини случајева рак се на мени може излечити. Ипак, Јован би морао одмах отићи лекару чим приметим неку израстину на лицу, поготову ако ова крвари и не зарашћује.

Шта Јован може учинити за мене? Можда је најважније још свега да ме не изађе сувише сунцу. Сем ако кожа није претерано масна, не препоручујем му да се „кисели“ у кади, поготово зими јер ме то исушује. Без обзира колико се старао о мени, ипак ће се понекад догодити да због мене Јован има и главобоље. Може да ме снађе 2000 разних болести и, ако се нека од њих појави, најбоље је да се Јован обрати лекару.

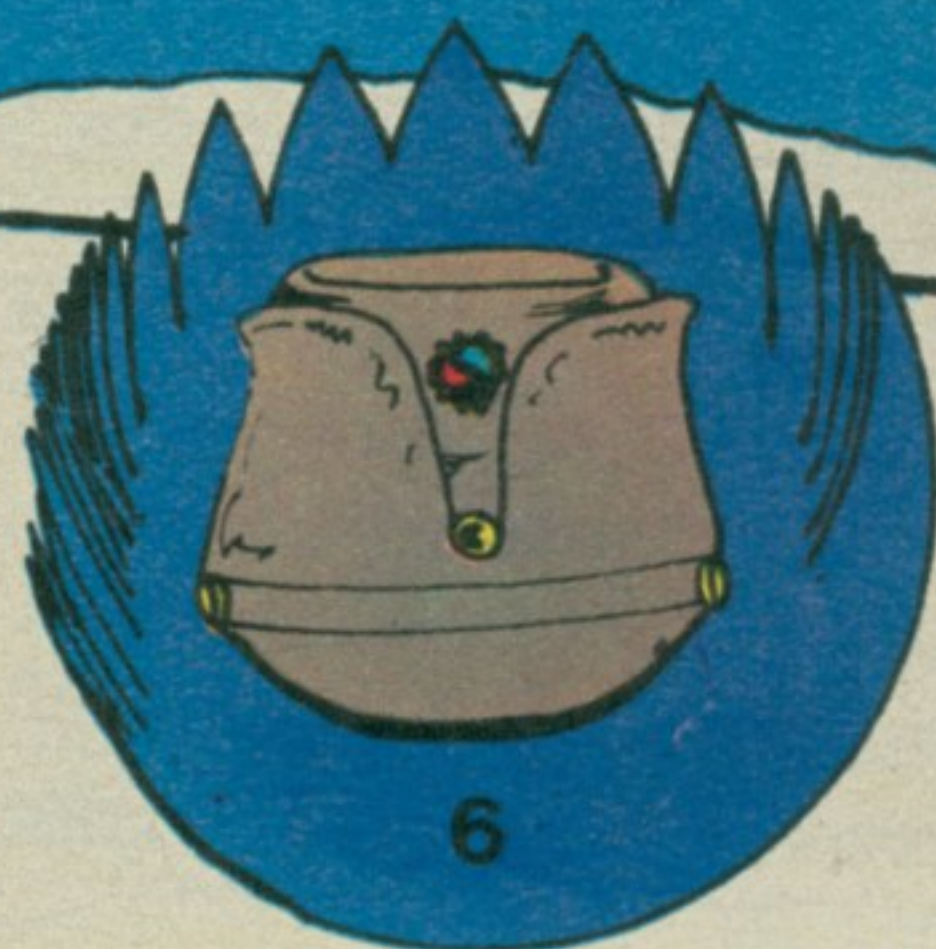
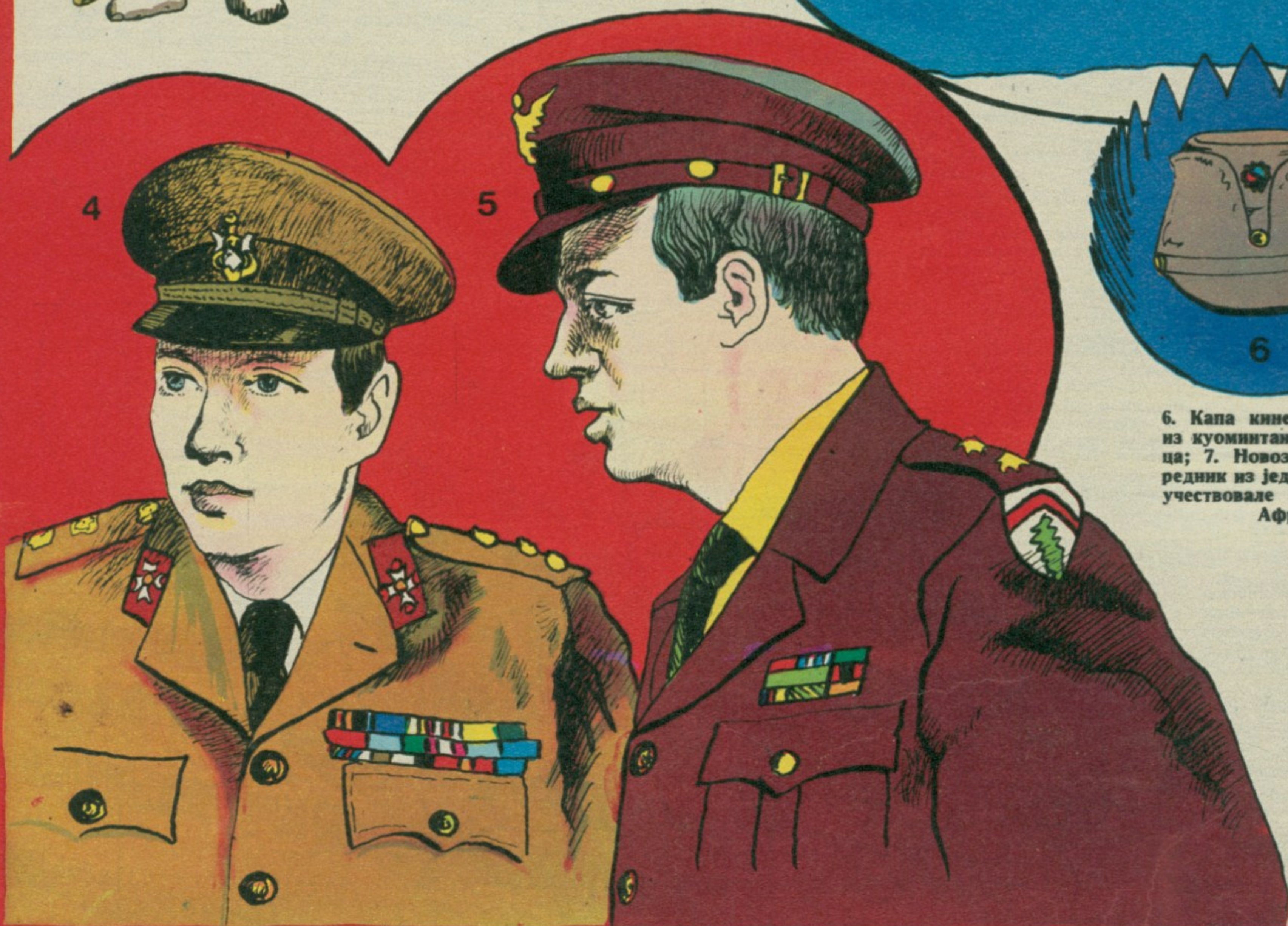

ВОЈНЕ КАПЕ И ШЛЕМОВИ

У II светском рату у погледу одевања војника постоји опште правило: што више се изједначити са околином и бити неупадљив као мета. Зато преовлађују сиви и маслинасти тонови, зеленкасте и мрке боје

1. Совјетски војник из сибирских јединица са крзеном капом; 2. Капа француског бригадног генерала; 3. Француска падобранска берета; 4. Британски официр; 5. Амерички официр

6. Капа кинеског војника из куоминтаншких јединица; 7. Новозеландски наредник из јединица које су учествовале у борбама у Африци

НЕВИД

Мапа је рађена према стању граница на дан 1. IX 1939, односно 7. XII 1941, за Далеки исток.

ЉИВЕ МЕТЕ

8. Јапански официр;
9. Немачки официр

10. Шлемови доминирају и у
II светском рату: а) амерички,
б) совјетски, ц) јапански и д)
италијански шлем

11) Титовка, карактеристична капа
партизанских јединица НОБ

НА ТАБЛУ, МИЛУТИНЕ!

Овај догађај одиграо се још 1911. године када сам ишао у четврти разред основне школе. Лето је било на измаку, школска година само што је почела. Први су срет с друговима прошао је весело, па смо сви, чим је zazвонило за одмор, потрчали на ливаду иза школе да играмо лопте.

Туда су пролазиле девојчице које се, бар по оделу, нису много разликовале од својих другова. Једино је ћерка нашег учитеља Милоша Маринковића имала чисту, белу хаљину коју је до била још за Ускрс. Баш када је група девојчица шетала поред нас, био је мој ред да шутираш. И, каква глупа случајност — лопта је погодила учитељеву ћерку право у леђа! На месту где ју је ударила остао је велики црни траг. Девојчица је плачући сгрчала кући и све испричала оцу.

НАДУВЕНЕ И ЦРВЕНЕ

Од тада учитељ ме никако није трпео. Првих неколико дана само је мене изводио на таблу и док сам рачунао тукао ме прutom по ушима. Мислио сам да ће ме тући само неко време, док га не прође бес, па сам све ћутке подносио. Али, то се настављало из дана у дан, а он ме је тукао све више. Уши су ми стално биле надуване и црвене од врбовог пруга, а ја сам их после сваког часа хладио водом са сеоског бунара. Код куће сам лагао да су ми маснице од провлачења кроз шиљке. Њима је то постало нешто сумњиво, а како и не би — сваког дана нове маснице и то само по ушима!

А онда је презршило мери. Учитељ ме је прозвао и задао ми један задатак. И мада сам све радио тачно, он ме је ударао штапом по ушима. Када му је то досадило, прешао је на прсте. Нокти су ми се зачас зливенили и мало је требало па да на њих удари крв. Руке су почеле да ми дрхте од беса. Једва сам дочкао звоно, излетес из учионице и плачући и проклињући отрчао кући. Родитељима нисам смео на очи, побегао сам у сламу и ту преспавао ноћ.

ШИЉКОМ ОД ВИЛА!

10 Ујутро сам без доручка дошао у школу чврсто сте

Све што ми је учишељ загабао знао сам, а он ме је ипак ударао ђрушом по ушима. Једној дана ми је ђревршило

као да није био више онај стари. Ваљда се и њему ражалило, сигурно је схватио да једна случајно испрљана хаљина не вреди јоволике мржње. Измирили смо се а и његова ћерка ми се извинила.

Тако сам стекао једно гор

Одмакох се, извадих из џепа гвоздени шиљак и — јурнух!

жући у џепу гвоздени шиљак обмотан парчетом крпе. Одвалио сам га са зида када сам одлучио да се обрачунам са учитељем. А да ће ми он дати повода у то нисам нимало сумњао!

Чим је ушао у разред, учитељ је, и не гледајући ме, још с врата, викнуо:

— На таблу, Милутине!

Изишао сам погнуте главе и почео да радим оно што ми је задао. Одједном, нешто ми се сручило на главу, а учионицом се разлегао плусак шамара. И не знајући шта радим, пошто ми је у том моменту мрак пао на очи, одмакох се мало од учитеља, извукох из џепа гвоздени шиљак и — јурнух!

Срећа што се ту нашао мој две године старији

школски друг. Он ми се свом тежином обесио око врата и обојица падосмо на под. Пао је и шиљак одвила што је била права срећа и за мене и за учитеља скамењеног од изненађења.

ПОКАЗИВАЧ ЈЕ ПУКАО!

Чим се прибрао, учитељ је као без душе одјурио код сеоског кмета који је одмах дошао и својски ме измлатио заједно с мојим мучитељем. Дрвени показивач за географију пукао је у парампарчад, сузе су ми пекле очи, али нисам заплакао. То сам оставио за касније и код куће сам јецао до мрака.

Сутрадан нисам отишао у школу. Морао сам да лежим и то потрушке јер ми је задњица неподношљиво бри

дела. Отац је отишао учитељу и, пошто је од њега сазнао шта се догодило, дојурио кући и добро ме истукао. Тако сам још једном добио прописне батине.

У школу сам могао тек после две недеље. На моје велико изненађење, учитељ

ко искуство плаћено понижењем и батинама какве више никада у животу, а сада ми је седамдесет и једна година, нисам добио.

Милутин Матић,

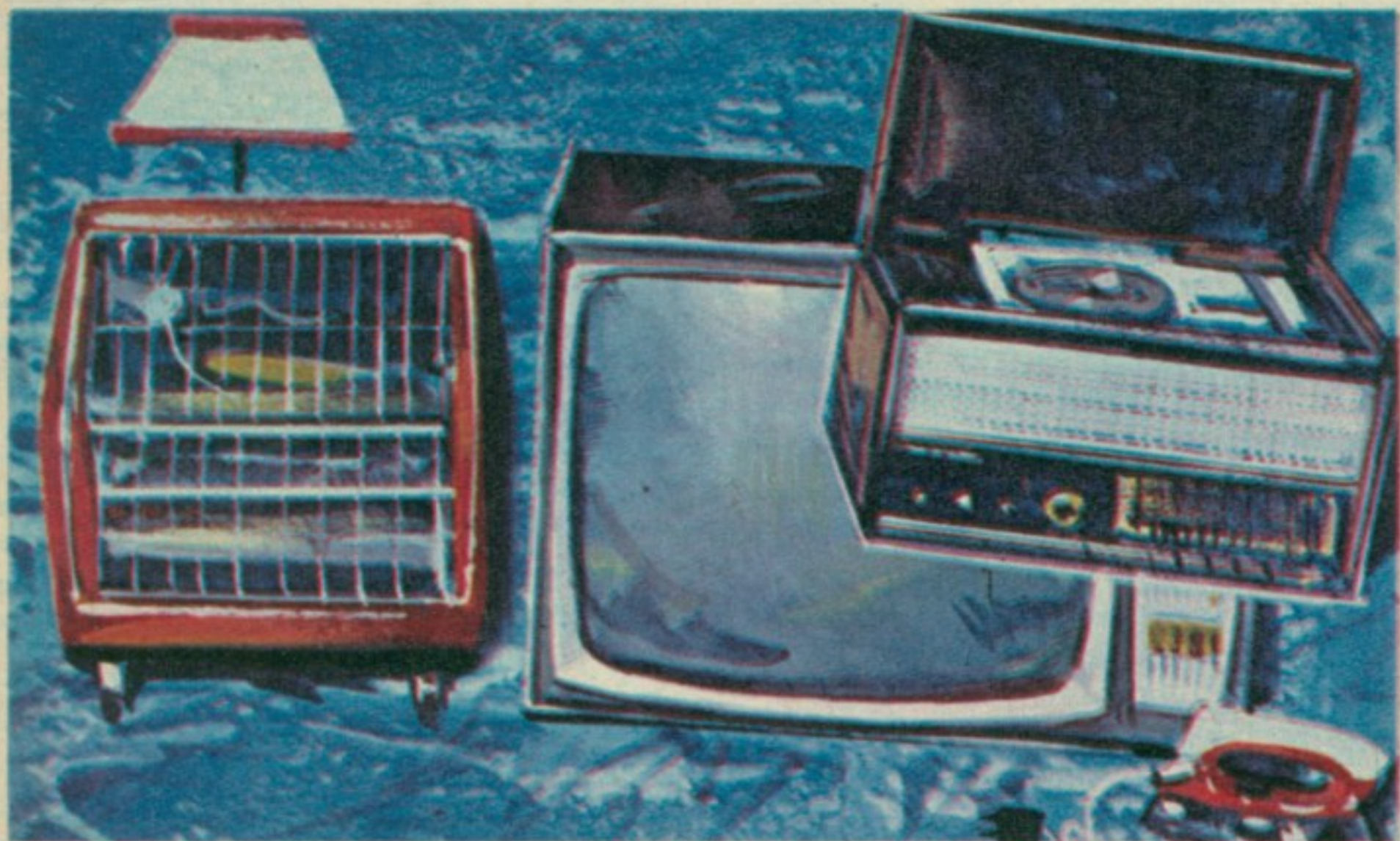
Степојечац

Хонорар: 250 н.д.

НЕПРИЈАТНЕ УСПОМЕНЕ

Умољавају се старији читаоци Политикиног забавника да нам опишу батине које су неправедно или заслужено добили у детињству а које су до данас због нечег запамтили. Успомене треба написати на 3 до 5 куцаних страна на машини. Најзанимљивије ћемо објавити и хонорисати.

АЛЕСАНДРО ВОЛТА

ХОБИ XVIII ВЕКА — У XVIII веку није било грејалица, телевизора, сијалица, топли нити икаквих других електричних апарата. Али, баш у том столећу почела су прва систематска проучавања електрицитета. Цео свет живо се интересовао за појаве електрицитета, то је био главни хоби века, сви су се трудили да буду „упућени у ствар“, разни експерименти изводили су се на поселима и по салонима уместо друштвених игара.

МЛАДИ ПРОФЕСОР — Алесандро Волта, један од највећих италијанских физичара рођен 1754. године, почео је да се бави проучавањем електрицитета још као дечак. Две расправе које је објавио о „привлачној сили електричне ватре“ скренуле су на њега пажњу познатих научника. Захваљујући томе добио је професорску катедру у гимназији у Кому, свом родном граду у северној Италији, када му је било само деветнаест година.

ЗАПАЉИВ БАРСКИ ГАС — Шетајући мочварном обалом језера Волта је приметио да се из воде, када по дну удара штапом, дижу мехурићи који ослобађају неки гас. Веома се заинтересовао и утврдио да је гас запаљив и да настаје на местима где органске материје труну без ваздуха. Тако је откривен метан који у смеси са водом постаје веома експлозиван, а утиснут у нарочите цилиндри служи за ложење, осветљење и погон.

ЕЛЕКТРИЧНИ ПИШТОЉ — Овај гас, касније назван метан, употребио је Алесандро Волта за свој „електрични пиштољ“ који је направио за давање сигнала на даљину, и еудиометар помоћу кога је доказао да је вода синтеза кисеоника и водоника. Његов изум је и електрофор, инструмент за производњу статичког електрицитета помоћу индукције, као и електрични кондензатор, направа за акумулирање и задржавање електрицитета.

ВЕЛИКО ОТКРИЋЕ — Године 1799. Волта је направио галвански елемент и батерију од галванских чланака, такозвани Волтин стуб. Ови чланци су хемијски системи у којима се енергија добијена хемијским реакцијама јавља у виду електричне енергије. Волтин се састојао од дрвеног сталка, са 4 стаклене шипке, у коме су биле смештене плочице од цинка и сребра а између њих комадићи сукна потопљени у разблажену сумпорну киселину.

ЈЕДАН ВОЛТ — Хемијски процес који у Волтином елементу даје струју је растварање цинка у сумпорној киселини и издвајање водоника на сребру. У ствари, ту долази до измене електрона. Електромоторна сила тог елемента је око један волт. Волта је још за живота постао славан. Наполеон лично позвао га је да му прикаже функционисање батерије. Волта је умро 1827. Његовим именом названа је јединица електричног напона.

ЧОВЕК КОЈИ ЈЕ СПАСАО

ТРГОВАЧКИ ПУТНИК

МИШЕЛ ОЛАР ПОТПУНО ЈЕ ПОРЕ-
МЕТИО ХИТЛЕРОВ ПЛАН ДА ТАЈ-
НИМ ОРУЖЈЕМ УНИШТИ ЕНГЛЕСКУ

Октобра 1943. године, у јеку другог светског рата, један човек одевен као сељак, са врећом луном кромпира на леђима и секиром у руци, приближавао се француско-швајцарској граници. Брзим корацима пришао је бодљикавој жици која је делила Француску од неутралне Швајцарске и већ је врећу и секиру пребацио на швајцарску територију, када је одједном осетио како му нешто попут челика стеже ногу — чељусти огромног немачког полицијског пса!

Среће му је готово стало од страха. Срећом, надокнаде руке угледао је дугачак дебео штап, зграбио га и угурао вучјаку у чељусти, а затим из све снаге забио дубоко у прло. Стисак је пустио, звер је закрљала и срушила се на земљу мртва.

Човек се с муком провукао испод бодљикаве жице и дохватио своју врећу, и секиру. Тада је угледао швајцарског граничара како подиже пушку, али не на њега већ на два немачка војника који су бегуница држали на нишану. Они спустише оружје и удалише се псујући. Био је спасен и он и његов драгоцен пртљаж: у врећи с кромпирима налазила се копија немачког тајног плана свих постројења за лансирање метеће бомбе Фау-1!

Енглески обавештајца

Мишел Олар, који је до тада кришом прешао швајцарску границу разво 49 пута носећи тајна документа, био је по занимању индустријски цртач. Када су Немци ушли у Париз, Олар је дао оставку не желећи да ради за непријатеља и одлучио да допринесе борби савезника прикупљањем обавештења. Због тога се запослио као трговачки путник једне фабрике аутомобилских горива. Посао га је често водио у шумовите пограничне области. Није био нимало сумњив јер је његова фабрика производила гориво од дрвеног угља.

Када је видео да лако може доћи до корисних информација, Олар је први пут покушао да пређе у Швајцарску и тамо понуди Енглецима своје услуге. Али, пао је у руке Немцима и једва се извукао помоћу неке измишљене приче. При другом покушају био је боље среће, у Швајцарској је ступио у везу с енглеским обавештајним центром и постао њихов шпијун. Енглеци су му дали задатак да утврди места немачких трупа и чихово померање.

Олар је одмах организовао групу „Агир“ од пет обавештајца који су радили

за њега. Касније, пред крај рата, ова се организација претворила у праву обавештајну мрежу са 120 људи. Мала група „Агир“ на челу са Оларом почела је да снабдева Енглеце драгоценим подацима. Они су открили тачне положаје немачких тајних аеродрома у Француској, места многих обалских батерија, сазнали су да Немци намеравају да подигну подморничку базу у Булоњу, обавештавали су о покретима читавих дивизија.

Обавештења су узек ишла истим путем — преко француско-швајцарске границе. Ово је било скопчано с многим опасностима и до краја рата Немци су на самој граници ухватили 20 чланова „Агир“. Једном, враћајући се ноћу из Швајцарске, и сам Олар умало није страдао и то због цигарете коју је несмотрено заборавио да угаси. Већ је био прешао на територију Француске када је изненада зачуо једно реско: „Халт!“ Бацно се на земљу, цигарету угасио о дрво и док се лузећи враћао у Швајцарску, два метка прошишала су му поред главе и заболела се у стабло крај кога је час раније лежао.

Тајанствена градилишта

Но, ниједно обавештење које је Оларова група дотурила савезницима није се могло мерити са немачким тајним планом за лансирање бомбе Фау-1. Хитлер је велике наде полагао у ову бомбу, у ствари вођени про-

јектил страховите убојне снаге са сопственим попоном и уређајем за вођење на даљину. Бомба је, у строгој тајности, усавршавана у Пенемундеу на Балтичком мору и планирано је да се на Лондон баца 50.000 Фау-1, по 5.000 сваког месеца. Разумело се да је веома мали број људи знао одакле ће бомбе бити лансиране, а испаливање се могло вршити само са лугачких рампи сличних парном катапулту.

Олар није ни сањао о не-

мачком тајном оружју када је августа 1943. године добио писмо од једног железничког инжењера из Руана, свог поверљивог човека. Инжењер га је обавештавао да је чуо како два предузимача говоре о неким необичним грађевинама у околини града за које ће Немци употребити огромне количине бетона, па је сматрао да то може да буде занимљиво.

Олар је одмах отпутовао у Руан, али није могао да сазна где се ти тајанствени

радови изводе. Пре него што је пошао да тражи мистериозна градилишта није да на њима раде стотине и стотине младих радника, углавном Холанђана и Пољака. Тада је отишао у биро за рад и представио се као социјални радник чији је задатак да пружи моралну подршку тим младим људима који су, пошто живе изоловано и далеко од породице, изложени великим опасностима. По моћу те лажи добио је списак градова где су боравили радници, односно списак тајанствених градилишта!

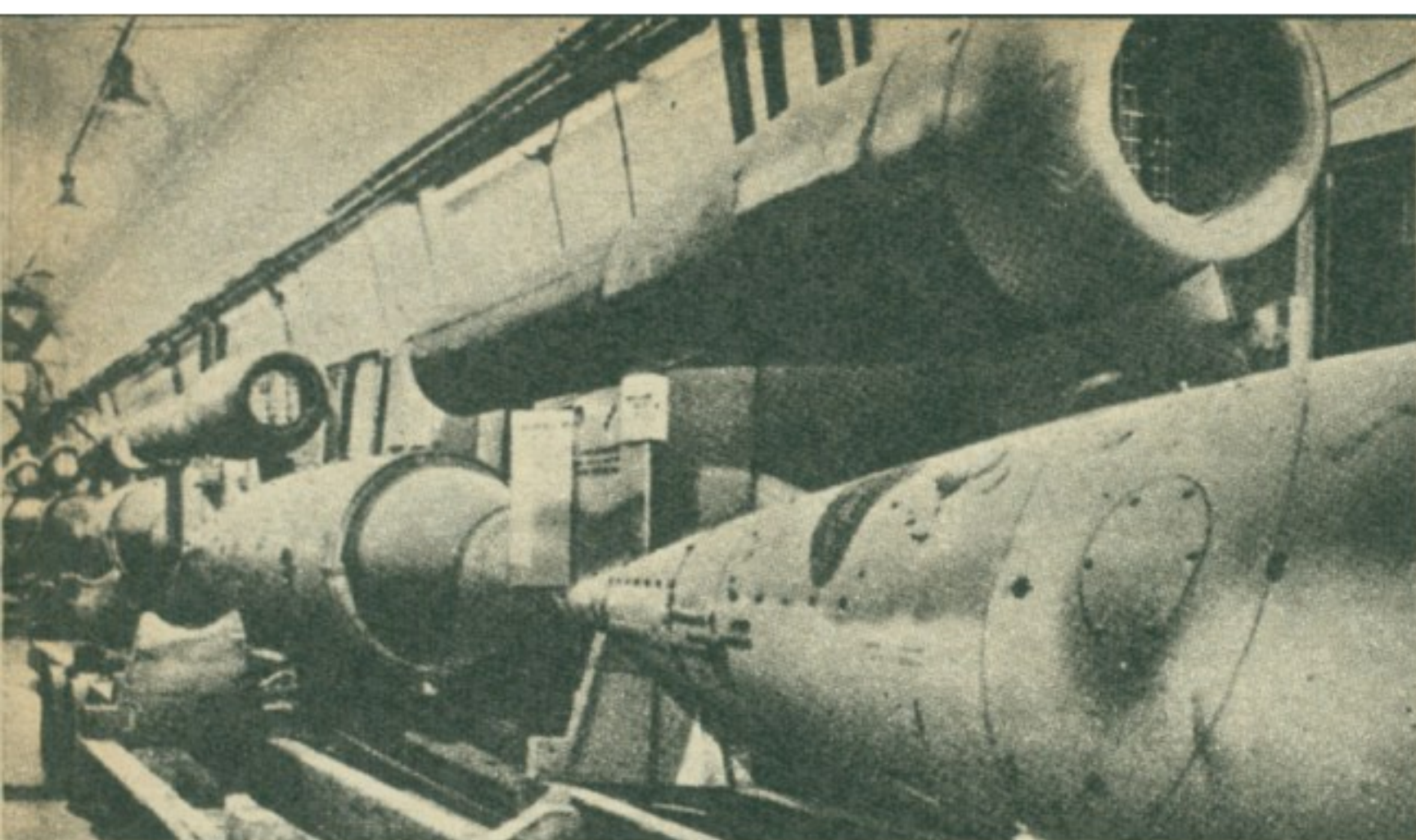
Плава жица

Једно од тих места звало се Офе, мала железничка станица на прузи Руан — Дијеп. Олар је одевен у радничко одело сео у први воз за Офе. Чим је стигао почео је да тражи градилишта и добро се напешачио. Пошао је из центра Офеа једном од четири улице, прешао скоро пет километара и — ништа. Онда је покушао другом улицом — и опет ништа. Ни трећа улица није га довела на циљ. Тек четврта била је она праза. Она га је одвела на једно градилиште, четири километра удаљено од Офеа, усред мравињака од радника, булдожера, трактора, опкољених наоружаном стражом. Сва та бука одигравала се на квадрату чије су стране износиле око 400 метара.

Олар је узео радничка колица остављена крај пута,

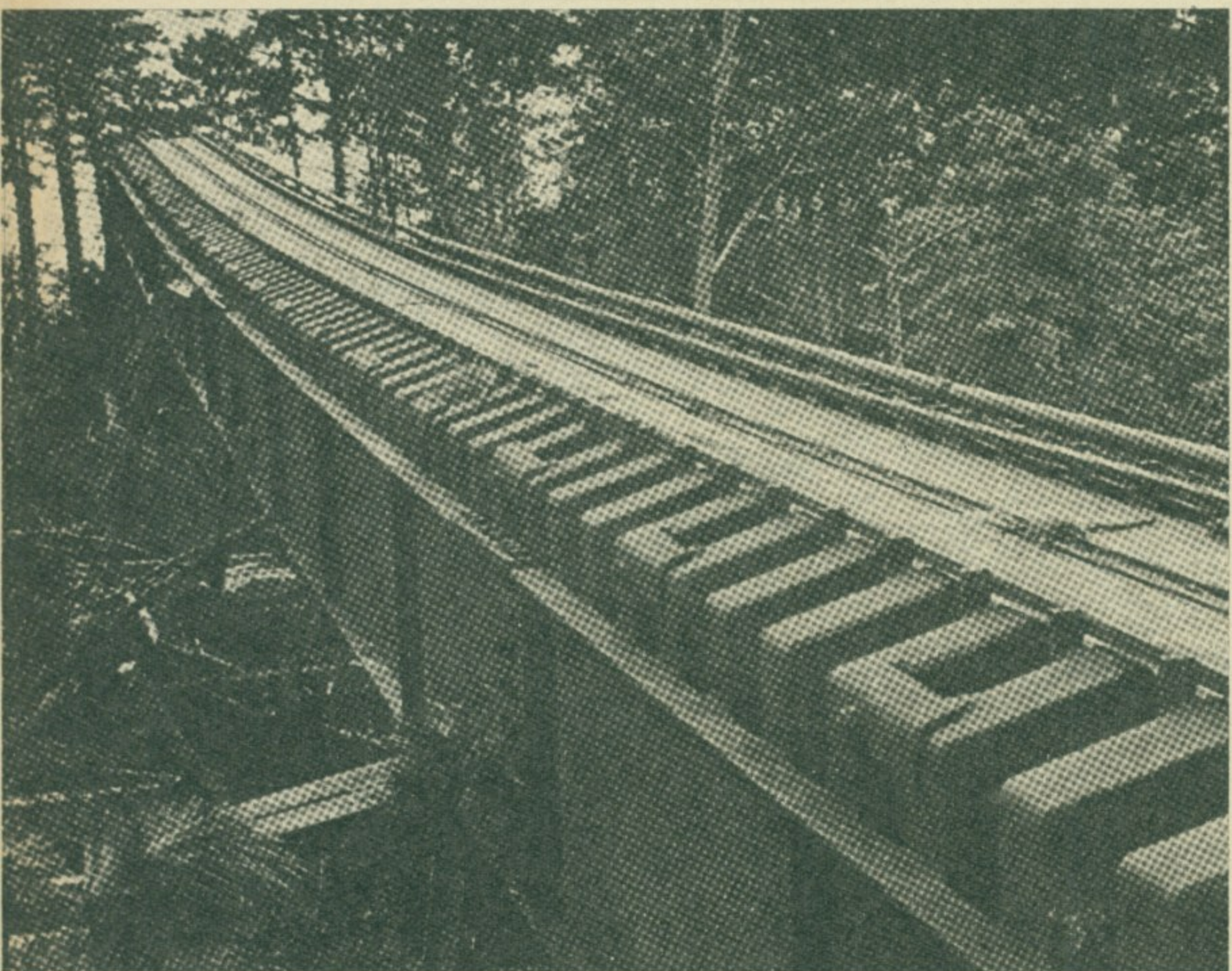
Овако је обавештајца Мишел Олар прешао француско-швајцарску границу.

★★★★★★★★★★

Серијска производња „авиона без пилота“ Фау-1 у једној подземној фабрици.

О ЛОНДОН

Рампа за лансирање петеће бомбе Фау-1 у северној Француској 1944. године.

мирно прошао поред стражара који су мислили да је он један од радника и ушетао у градилиште. Ту је покушао да се распита шта се то гради. Али, већина радника није говорила француски, а они с којима је успео да се опоразме мислили су да је у питању гаража за тешке камионе. То Олара није задовољило. А онда му је један радник казао да не зна шта се гради, али да има прибележено још неколико градилишта и набројао му их је.

Највећи утисак оставила је на Олара бетонска пруга на крају градилишта, дугачка педесет метара, подешена према некој плавој жици. Одмах је помислио да она вероватно мора обележавати неки смер од посебног значаја. Трудећи се да на себе не скрене пажњу извадио је

цепни компас — плава жица подударала се са осовином север — југ. Још исте вечери стазио је компас на мапу и утврдио да та линија, кака се продужи, прелази преко Лондона!

Мишел Олар је не часећи часа обавестио британ-

ску престоницу о своме открићу. Тамо су сви, на челу са Винстоном Черчилем, били веома забринути јер су савезници добили неке нејасне информације да се у Пенеминдеу усавршава врста „авиона без пилота“. Но, нико није тачно знао о чему

се ради. Зато је Оларово обавештење деловало као гром из ведрог неба. Одмах му је јављено да остави све и баци се на откривање загонетних немачких конструкција од бетона.

Чим је добио тај задатак Олар и четворица његових људи сели су на бицикле и претражили читаву северну Француску, од Калеа до Шербура. До јесени открили су на обали преко 100 тајанствених објеката. Сви су били распоређени на коридору дугачком 300 километара, ширином око 50, готово паралелно са обалом и — сви су били усмерени у правцу Лондона!

пресликао планове и — већ је седео на свом месту када се Немац вратио и обукао капут.

Олар није проговорио

У Паризу су Олар и Андре упоредили план постројења са нацртима детаља и свим обавештењима која су успели да прикупе и постало им је јасно да у рукама држе прецизан план базе за лансирање бомбе Фау-1 на Лондон.

Чим је план, у врећи с кромпиром, доспео у руке Енглеца, савезнички авиони почели су да бомбардују лансирање рампе у Нормандији. За само пет недеља уништено је 73 постројења за лансирање бомбе Фау-1. Немци су подигли друга, мања, али је нацистички сан да се уништи Лондон пропао.

Од 50.000 Фау-1 предвиђених да се баце на Енглеску на циљ је доспело свега 2.400 и то не крајем 1943. године, како је планирано, већ средином 1944., што није могло да промени исход рата. Заслуга за то припадала је Олару који, по речима генерала Ајзенхауера, не само да је спасао Лондон већ је омогућио и искрцавање савезника у Нормандији.

Колика је била разорна моћ Фау-1 види се из податка да је од 2400 пројектила који су погодили мету погинуло 6.139, а рањено 17.239 људи. Уништено је 24.490 зграда, а око милион кућа је теже или лакше оштећено!

Неколико месеци касније Мишел Олар је са још три сарадника ухапшен у једном париском кафеу. Упркос мучењима у Гестапоу Олар није проговорио. Како против њега није било доказа, уместо да буде стрељан, пребачен је у концентрациони логор. Ту је дочекао крај рата. У Лондону му је генерал Брајан Хорокс свечано уручио орден за заслуге.

Мишел Олар данас живи у једном малом француском граду и ради као трговачки представник фирме електричних апарата.

Б. Д.

Немац у тоалету

Сада је требало установити чему ће да послужи ове конструкције. Група „Агир“ успела је да на једно градилиште, у месту Боа Каре, убаци свог човека. Осам дана потом Андре, тако се звао тај Оларов сарадник, предао је Олару копије планова који су му прошли кроз руке за време посла. Али, то су били само делови, а Олар је тражио нацрт читавог пројекта.

Андре се прихватио задатка да набави комплетан план што није било нимало једноставно. Главни немачки инжењер чувао је план унутрашњем цепу свог капута, а капут није скидао чак ни у канцеларији. Немац се одвајао од свог драгоценог капута једино када је ишао у тоалет — сваког јутра тачно у девет сати.

Андре је неколико дана мерио колико се инжењер задржава у тоалету и испало је да не остаје дуже од три до пет минута. Једног јутра скупио је храброст, ушао у инжењерову канцеларију,

ICI ONT ÉTÉ ARRÊTÉS
LE 5 FEVRIER 1944
PAR LA GESTAPO
LE CHEF DU RÉSEAU "AGIR"
Michel HOLLARD
LES CHARGÉS DE MISSION
Joseph LEGENDRE
Henri DUJARIER
ET
Jules MAILLY
MORT POUR LA FRANCE
LE 1ER JUIN 1944
A MAUTHAUSEN.

Ова плоча налази се на кафеу где је Гестапо фебруара 1944. ухапсио Олара и његова три сарадника.

ЦРНА БРАДА И ИНДИЈАНЦИ

НОВЧИЋ ЈЕ ОДЛУЧИО

ОВУДА БРОДОВИ УОПШТЕ НЕ ПРОЛАЗЕ, МИСЛИО ЈЕ ВАШКАЈТ. АКО НАС НЕ ШЧЕПАЈУ АЈКУЛЕ, УМРЕЋЕМО ОД ГЛАДИ КАД-ТАД!

Било је вече 6. августа 1971. године. Међу осталим бродовима усидреним у луци Али Вај у Хонолулуу, њихао се на благом поветарцу и двадесет два метра дуг једрењак „Камали“. Његова трочлана посада одмарала се од тек завршене трансацифичке трке и припремала за дуг пут: ујутро је требало да крене натраг у Калифорнију.

СА НОВОМ ПОСАДОМ

Негде око 23 часа капетанов помоћник Френк Пауер изненада се пренуо из свог лаког сна, јер му се учинило да на палуби чује кораке. Неколико тренутака седео је у постели и напрегнуто ослушкивао, а затим је устао и провирио кроз прозор кабине. Заиста, неко се приближавао. Пауер излете из кабине и нађе се на командном мосту. Следећег тренутка, једна сенка искрсну пред њим и он осеги на стомаку цев револвера.

— Да ниси писнуо! — прошапта непознати.

Убрзо се појавише још два наоружана човека и без по муке заробише капетана Вашкајта и Џона Фрејтаса, који је вршио дужност морнара и бродског куvara. Бучовни и изненађени, сва тројица без отпора допустише да им вежу ноге и руке. „Сигурно су допови“, мислио је Вашкајт. „Сва срећа што у бродској каси нема много новца“.

Али, његово расположење се сас-

вим изменило када су нападачи из једног цака извадили поморску карту. Неко време су је проучавали, а затим је један од њих ослободио капетана и приморао га да му објасни како се управља бродом. Потом га је опет везао, па је свој тројици, да не би викали, напунио уста ватом и одозго залепио фластере. Десет минута касније мотори су забрујали и „Камали“ се са новим капетаном отиснуо на пучину.

Вашкајт се тек сада озбиљно замислио. Знао је да се у пристаништу нико неће упитати што их несма, јер је ионако требало да крену. Додуше, у Калифорнији их је чекао власник једрењака, али тај ће дићи узбуну тек кроз неколико дана...

У међувремену, брод је грабио ка отвореном мору. У зору је већ прилично одмакао од луке, а када је свануло, видела се још само бескрајна пучина.

ДОГОВОР У КАБИНИ

Пошто су сад били сами, отмицари им извадише вату из уста. Вашкајт замоли да га мало одвежу јер су му се ноге већ укочиле од чврсто стегнуте жице, што они грубо одбише. Више нису обраћали пажњу на заробљенике, већ су сасвим слободно разговарали о својим плановима.

Мало-помало, капетан и његови помоћници схватише о чему се ради. Отмицари су се звали Брајан,

Мајнард и Мелтон и могли су имати између 25 и 30 година. Тек су се вратили из рата у Вијетнаму и намеравали су да пронађу место на коме ће моћи да уживају у потпуном ленчарењу. Брајан, који је највише говорио, сматрао је да такво место треба тражити међу острвима Јужног Пацифика.

— За овај једрењак — додао је Мелтон — добићемо најмање 450.000 долара. То ће нам бити довољно до краја живота!

Пошто је чуо читаву причу, Вашкајт је схватио да ће их ови младићи побити чим буду сигурни да могу сами да управљају бродом. Заиста, око 3 по подне отмицари се повукше у капетанову кабину на некакав договор. Остали су тамо око пола часа, а онда су изашли и одвезали заробљенике.

— Скачите у воду! — наредили су.

Пливање у овим водама препуним ајкула значило је смрт. Зато Вашкајт стаде да их преклиње да им дају чамац. Пирати су оклевали. Почеше да се дошаптавају, а онда Брајан рече:

— Видећемо. Сада — скачите!

Следећег тренутка три пријатеља су плувала и гледала како брод одлази. Али, само што је Вашкајт помислио да је све готово, „Камали“ направи полукруг и поче да се враћа. Неко са палубе баци гумени чамац. Кад су ушли у њега, Мајнард довикну с командног моста:

— Хеј, момци, хватајте овај новчић! Он је одлучио да вам помогнемо!

У чамац заиста паде новчић од једног цента. „Камали“ се већ удаљавао...

Вашкајт узе да дежура, а друга двојица, уморни и преплашени одмах утонуше у сан.

Капетан је дуго служио у трговачкој морнарици и добро је познавао Пацифик. Управо зато је био сав утоноу у бригу. „Овуда бродови уопште не пролазе“, мислио је. „Они бандити су то морали знати, иначе нам не би тако лако дали

чамац. Ако нас не шчепају ајкуле, пре или касније ћемо умрети од глади...“

УДАЉЕНА СВЕТЛОСТ

Већ је увелико пао мрак кад се Вашкајту учини да у даљини види неку светлост. Није веровао сопственим очима и морао је да пробуди остале како би му потврдили то што види.

Пауер и Фрејтас се просто поманише од радости. Викали су, веслали и махали све док нису сасвим клонули од умора. Час им се чинило да се светлост приближава, час да је нигде нема. На крају сва тројица западоше у неку врсту полусна, и тек их јака светлост рефлектора дозвола свести. Пред њима се налазио велики прекоокеански брод.

☆☆☆

— Кренули смо са говором банана у правцу Јоакоме — причао је касније капетан „Бенадира“ Ди Доменико тројици несрећника који су лежали увијени у ћебад и са врућим чајем у рукама. — Али, пошто нам се мотор уз пут већ у два маха кварии, уплашио сам се да сасвим не откаже. Зато сам изабрао овај пут, којим иначе нико не иде, да бих стигао до најближе луке. Момци, имали сте грдну срећу... А што се тиче пирата, ваздухопловне и лучке власти Хонолула већ су у потрази за њима.

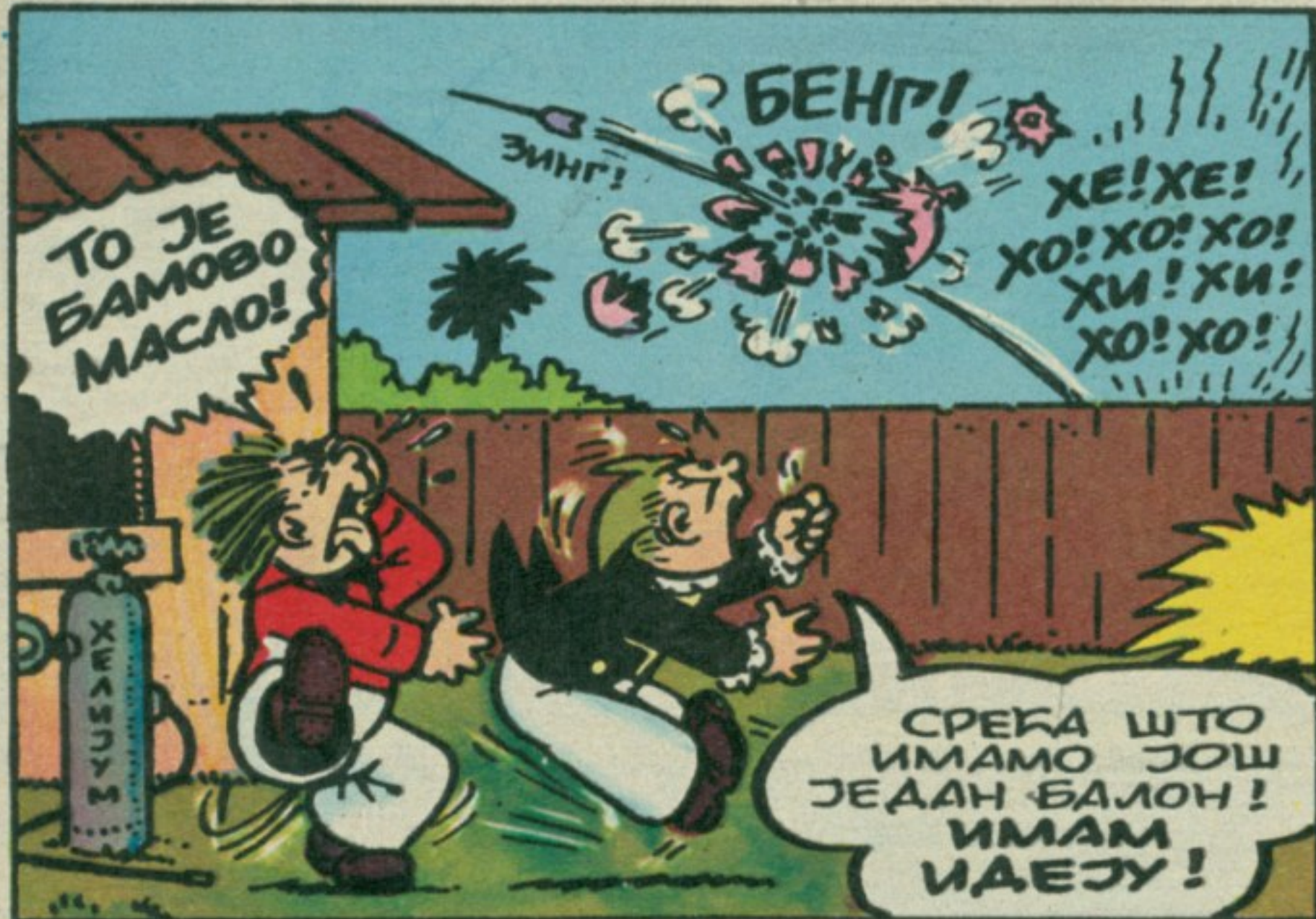
После два дана стигла је вест да је „Камали“ пронађен и да се три отмицара налазе у затвору. Опраштајући се од капетана „Бенадира“, Вашкајт је извадио новчић од цента и рекао:

— Овај новчић нас је спасао. Сад га ви примите као израз наше дубоке захвалности и нека вас у будуће чува.

Стивен Фримен

— Скачите! — наредили су отмицари под претњом револвера

РИП КИРБИ ПОДМЕТНУТО УБИСТВО

БЕЗ
БРИГЕ,
ГЕТЕ!

ОВО МОРА
ДА ЈЕ НОВИ
СТРАЖАР!
ШТА ЋЕМО
С ЊИМ?

АКО НАСТАВИ
ДА ХРЧЕ... НИ-
ШТА! А АКО СЕ
ПРОБУДИ, УСПА-
ВАЋЕМО ГА
ЗАУВЕК!

ИЗГЛЕДА
ДА НАМ ЈЕ
КЛОПКА
УСПЕЛА!

ПРВО, ШЕФ БАНДЕ... А ДРУГИ ЈЕ ЧОВЕК С ДОКА КОЈИ ГА ОБАВЕШТАВА!

МОЖДА ЋЕ ВАМ НАША КАРТОТЕКА ПОМОЋИ...

ЕВО, НА ПРИМЕР, ТИПА ПОЗНАТОГ ПОД ИМЕНОМ ЏОНИ ГЕТ! ОДАВНО СУМЊАМО ДА ЈЕ ОН ГЛАВНИ ИЛЕГАЛНИ СНАБДЕВАЧ ОРУЖЈЕМ...

НЕ ЗНАМ... НИСАМ МУ ВИДЕО ЛИЦЕ... БИО ЈЕ МРАК!

САСВИМ СУ ДОБРО, КАПЕТАНЕ! МОЖЕТЕ ДА ИХ САСЛУШАТЕ...

ХВАЛА, ДОКТОРЕ! НЕЋЕМО ДУГО...

МАЛО КАСНИЈЕ... УМ! ОБОЈИЦА ТВРДЕ ДА НИКАД НИСУ ЧУЛИ ЗА ЏОНИ-ЈА ГЕТА!

ДА! САМО, ЈЕСТЕ ЛИ ИМ ВИДЕЛИ ЛИЦА КДА САМ ИМ ПОКАЗАО ЊЕГОВУ СЛИКУ? БОЈЕ ГА СЕ!

ЗА ТО ВРЕМЕ... ИЗГУБИО САМ ДВА ЧОВЕКА И МОРАО САМ ДА ПЛИВАМ САМО ЗАТО ШТО МИ ЈЕ ДАТО ЛАЖНО СЛОПШТЕЊЕ...

НИСАМ ЈА КРИВ...

МОЖДА ТЕ ЈЕ НЕКО ПОТПЛАТИО... ДА БИ МЕ ЛАКШЕ УХВАТИО!

НЕ, ГЕТЕ! ЈА ТО НИКАД НЕ БИХ УЧИНИО!

САД МИ ЈЕ ЈАСНО... ПИТАО САМ СЕ КО БИ ТО МОГАО ДА ТАКО ИЗВРШНО НИШАНИ...

КАЖУ ДА ЈЕ ОДЛИЧАН СТРЕЛАЦ!

АМ' НИЈЕ БОЉИ ОД МЕНЕ! ЗАЖАЛИМЕ ШТО СЕ НАШЛО НА ПУТУ ЏОНИЈУ ГЕТУ...

СВЕ МИ ЈЕ ЈАСНО АЛИ
ИПАК НИШТА
НЕ МОГУ ДА
ДОКАЖЕМ! И
ДАЉЕ МОРАМ
ДА ИГРАМ
НА НЕПО-
ВЕРЕЊЕ
ИЗМЕЂУ
РЕТА И
МАРГО!

ОТКУД
ТИ ТАЈ
СТАРИ
ПИШТОЛ,
РИПЕ?

УЗЕО САМ ГА
ЗА УСПОМЕНУ
ОД РЕТА... АЛИ
КУ ГА ПОКЛОНИТИ
ЊЕГОВОЈ ДЕ-
ВОЈЦИ!

ГУРЊУЋУ ГА У ЊЕНА КОЛА,
ИЗМЕЂУ
СЕДИШТА...
ЗАЈЕДНО
С МОЈОМ
ПОСЕТ-
НИЦОМ!

И КАКВА
КОРИСТ
ОД
ТОГА?

ИГРАМ НА
СРЕЋУ, ЗЛАТО!
КАД РЕТ БУДЕ
ПРИМЕТИО ДА
ГА НЕМА, ПО-
ЧЕЋЕ ДА ГА
ТРАЖИ...

А САД КУ ТЕ ОТПРА-
ТИТИ КУЋИ... ЈА САД
МОГУ
САМО
ДА
ЧЕ-
КАМ...

ОБЕКАЈ ДА
РЕШЕ СЕ
ЈАВИТИ
ЧИМ БУ-
ДЕШ
МО-
ГАО!

ВЕЧЕРАС СЕ
ЧУДНО ПОНА-
ШАШ! ШТА СЕ
ДОГОДИЛО?

ЈА СЕ ЧУДНО
ПОНАШАМ? ТО БИ
СЕ ПРЕ РЕКЛО
ЗА ТЕБЕ...

ХВАЛА НА ПОМОЋИ, ДРА-
ГА! ЈА МОРАМ НА-
ТРАГ
НА ПО-
САО!

БУДИ
ОПРЕЗАН,
РИПЕ!
ТАЈ РЕТ
ЈЕ ВИШЕ
НЕГО
ОПА-
САН...

ЖИВОТ ТЕ
МАРГО ЗАВИСИ
САД ОД МОЈЕ
ОПРЕЗНОСТИ! ПОКРЕ-
НУО САМ ОПАСНУ
МАШИНЕРИ-
ЈУ...

ОПРОСТИ, ДРАГИ!
ЕНО ПРЕКО
ЈЕДНЕ
ДЕВОЈКЕ
С КОЈОМ
ЖЕЛИМ
ДА ПО-
РАЗГОВА-
РАМ...

НЕМОЈ
ДУГО! МО-
ЖЕ МЕ ЗА-
ВЕСТИ КАКВА
ПЛАВУША...

МАРГИНА ТАШНА ОСТАЛА
ЈЕ НА СТОЛУ...

МОЖДА
ИМА У
ТАШНИ ШИ-
БИЦЕ... ХЕЈ!
ШТА ЈЕ
ОВО? НОВА
ВРСТА
КАРМИНА?

ХММ! МАРГО
СЕ ОД МОРИСО-
НОВОГ СЛУЧА-
ЈА ЧУДНО ПО-
НАША! ИЗВА-
ДИЋУ МЕТКЕ
... ЗА
СВАКИ
СЛУ-
ЧАЈ!

НИСАМ
ТИ НЕ-
ДОСТА-
ЈА-
ЛА?

ЈЕСИ! АЛИ,
СКРАТИО САМ
ВРЕМЕ РАЗ-
МИШЉАЈУКИ
О ТЕБИ...

ЗА ТО ВРЕМЕ,
НЕДАЛЕКО ОД
ХОТЕЛА...

НАДАМ
СЕ ДА
МАРГО
НЕЌЕ
ПРИМЕТИТИ
ГЕТОВ ПИШТОЛ
СКРИВЕН У
ЊЕНИМ КО-
ЛИМА!

ДА СВРАТИМО
КОД МЕНЕ НА
ЈОШ ЈЕДНУ
ЧАШИЦУ... А
ОНДА МОЖЕШ
ДА СЕ
ОДВЕЗЕШ
КУЋИ!

ТИ СИ ВРСТА
ЏЕНТЛМЕНА
О КАКВОМ
СВАКА ДЕВОЈКА
САЊА... И БУДИ
СЕ ВРИШТЕ-
ЋИ!

МАЛО КА-
СНИЈЕ...

МАРГО
ЈЕ НАЈ-
ЗАД КОД
СВОЈЕ КУЋЕ!
КОЛА ЈЕ ОСТА-
ВИЛА НА УЛИ-
ЦИ! ПИШТОЛ
МОРА ДА ЈЕ
ЈОШ У ЊИМА!

ГЕТ
ЈЕ ДО-
САД ВЕК
МОРАО ДА
ОТКРИЈЕ ДА
МУ ЈЕ НЕСТАО
ПИШТОЛ...

ТРЕБА ДОБРО ДА
МОТРИМ НА ДЕВОЈЧИН
СТАН... ДО ЕКСПЛОЗИЈЕ
МОЖЕ СВАКИ ЧАС
ДА ДОЂЕ...

ЏОНИ ЈЕ ЧУДНО
РАСПОЛОЖЕН!
МОЖДА МУ
ЈЕ КРИВО
ШТО И ЈА
ЗНАМ СВЕ
О МОРИ-
СОНУ!

НЕМА ГА!
САМО ГА ЈЕ
ЈЕДНА
ОСОБА
МОГЛА
УЗЕТИ!

JOHN
RENNICE
1-31

© 1937, King Features Syndicate, Inc.

ГЕТ ИДЕ
ПРЕМА ЊЕНИМ
КОЛИМА! ЗНАО
САМ ДА ЋЕ
ДОЋИ
ОВАМО
ЧИМ ПРИ-
МЕТИ НЕ-
СТАНАК ПИ-
ШТОЛА!

МАРГО ГА ЈЕ УЗЕЛА! У ДО-
СЛУХУ ЈЕ С
КИРВИЈЕМ...
ТУ ЈЕ И ЊЕ-
ГОВА ПОСЕТ-
НИЦА! ПА...
НЕКУ ДОЗВО-
ЛИТИ ДА МЕ
ОНА ОДВЕДЕ
НА ЕЛЕКТРИЧ-
НУ СТОЛИЦУ!

КО ЈЕ?

ЈА...
ЏОНИ!
ИМАМ
ИЗНЕНА-
БЕЊЕ
ЗА
ТЕБЕ!

ОТВОРИ!
ЗАБОРАВИО
САМ ДА
ТИ ДАМ
ПОКЛОН...

ЗА ОВУ
ПРЕДСТАВУ
ЖЕЛИМ
ФОТЕЛУ У
ПРВОМ
РЕДУ...

ОТВАРА МУ ВРАТА...
САД
ТРЕБА
БРЗО
ДЕЛА-
ТИ!

ГЕТ СЕ БАЦИО КРОЗ
ПРОЗОР НА ТЕРАСУ...

УСТРЧАО ЈЕ УЗ СТЕПЕНИ-
ЦЕ ЗА СЛУЧАЈ
ПОЖАРА! МО-
ЖДА МЕ ЧЕКА
НА КРОВУ!
ЈА ЋУ КРЕ-
НУТИ ГЛАВ-
НИМ СТЕ-
ПЕНИ-
ШТЕМ!

JOHN
RENNICK
2-13

САМО
ПОМОЛИ
ГЛАВУ,
КИРБИ!
РАЗМРСКАЈУ
ТИ ЈЕ БЕЗ
МИЛО-
СТИ...

АЛИ, КИРБИ
СЕ ПОЈАВИО
ИЗ
ГЕТОВИХ
ЛЕЂА...

ИСТОВРЕМЕНО
СУ ОДЈЕКНУЛА
ДВА ПУЦЊА...

И ОН ЈЕ
МЕНЕ ПОГО-
ДИО! САМО
ДА СИЂЕМ
С КРО-
ВА...

РАЊЕНИ
СТЕ?

ПОЗОВИТЕ ПОЛИ-
ЦИЈУ, МАРГО!
РЕЦИТЕ ДА
ЈЕ ЧОНИ
ГЕТ
МРТАВ!

ЗАБОРАВИО ЈЕ ДА СУ ПИ-
ШТОЉИ КАО
МАЧЕВИ...
КО ОД ЊИХ
ЖИВИ
ОД ЊИХ
И
ГИНЕ!

ИАКО ЈЕ
ГЕТ
МРТАВ,
МАРГИНА
ИЗЈАВА
СКИДА
СВАКУ
СУМЊУ С
ДЕС-
МОН-
ДА!

ХВАЛА, КАР-
МОДИ! ОВАКО
ЈЕДНОРУКОМ,
ЊЕГОВА ПО-
МОЋ ЗАИСТА
МИ ЈЕ ПО-
ТРЕБНА!

МАРГО ЋЕ
ОДЛЕЖАТИ
КОЈУ РО-
ДИНУ...

ШТЕТА!
ТА ДЕВОЈ-
КА МИ И ПО-
РЕД СВЕТА
НИЈЕ НЕ-
СИМПАТИЧНА!

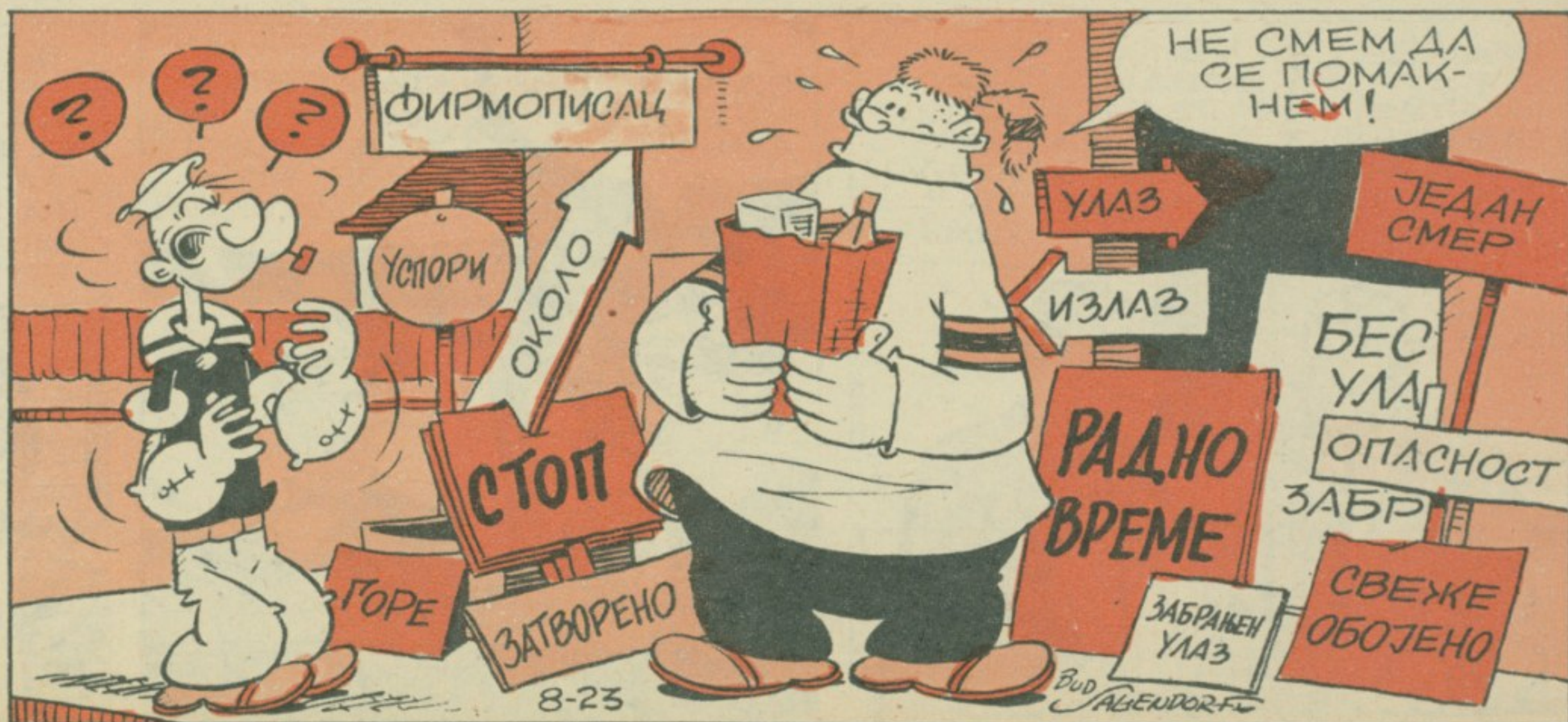

ВЕЧЕРАС
МОЖЕШ
ДА ИЗИ-
ЂЕШ, ДЕС-
МОНДЕ!
ВИШЕ МИ
НИШТА НИЈЕ
ПОТРЕБНО!

ХВАЛА! ВЕЧЕРАС
ЋУ РАДИЈЕ ОСТА-
ТИ КОД КУЋЕ ДА
ГЛЕДАМ КРОЗ
ПРОЗОР
БЕЗ РЕ-
ШЕТА-
КА!

КРАЈ

НУЛА Х***** ЛЉУДИ БЕЗ ТЕЛА

У ДУБЕ СЕДМИЦЕ: ГОВОР СЛИКАНА!

СРЕДЊОШКОЛЦИ! МАТУРАНТИ!

ЦЕЛА МАТУРА У ЈЕДНОЈ КЊИЗИ

ИСТОРИЈА, БИОЛОГИЈА, ГЕОГРАФИЈА, СРПСКОХРВАТСКИ ЈЕЗИК, ФИЗИКА, ХЕМИЈА и МАТЕМАТИКА за I, II, III и IV разред, по наставном плану у једној књизи.

Овај познати приручник на чијем састављању је радила група искусних педагога, представља идеалан уџбеник за брзо и ефикасно понављање и састављање градива из наведених предмета у току школске године, као и за припрему матуре.

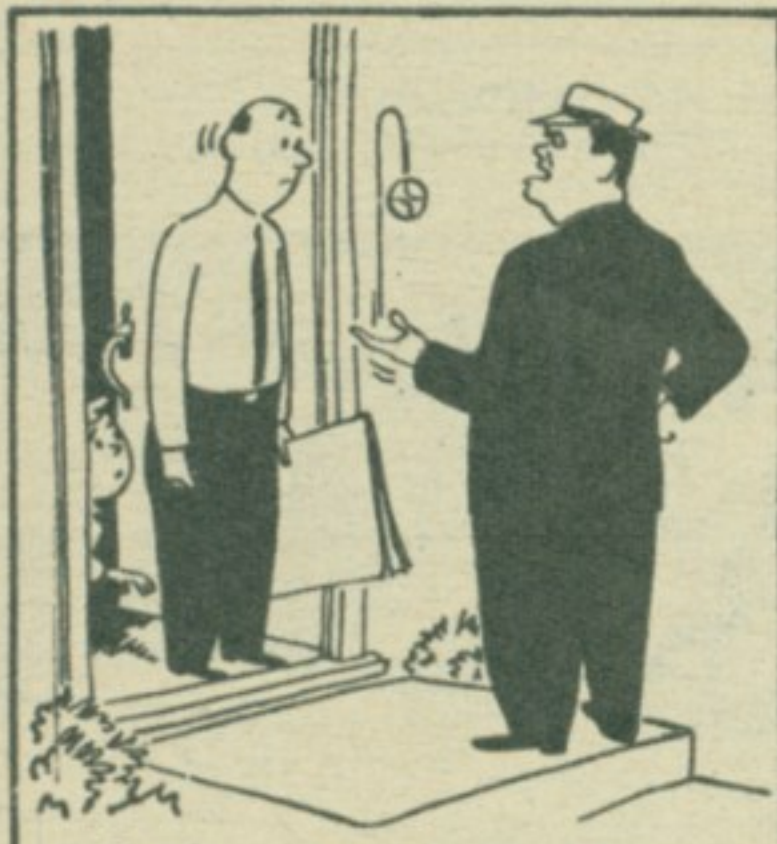
Приручник има 378 страна и веома повољну цену од само 40 динара. Плаћање поужећем приликом пријема књиге. Поруџбине слати на адресу: НИП „КЊИЖЕВНЕ НОВИНЕ“, 11000 БЕОГРАД — Француска 7.

— Не само да сте паркирали у недозвољеном смеру него сте оставили упаљен мотор, а и гуме су вам издуване!

— Али, напољу пише: „Забрањено уводити псе!“

— Ја сам ваш сусед који је имао лепу застакљену терасу!

БЕЗ РЕЧИ

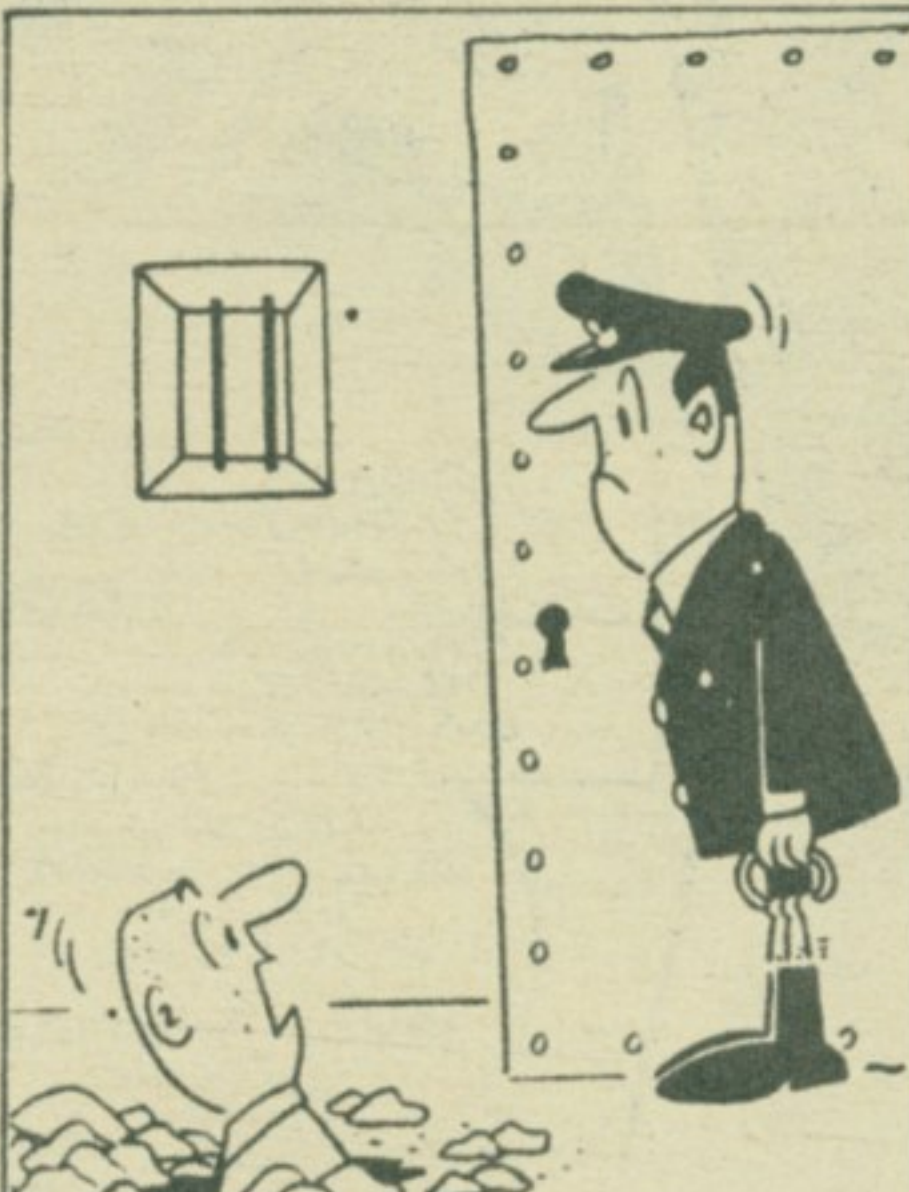
— По образима, глупане!

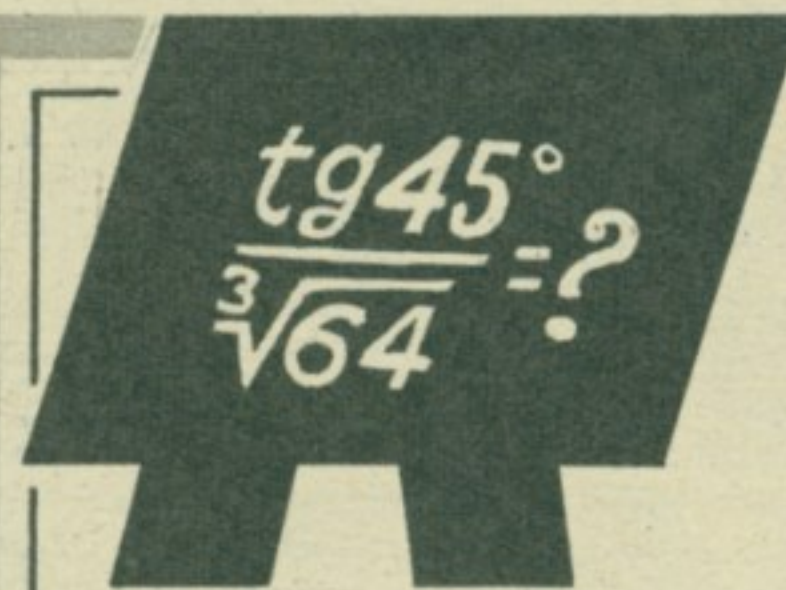
— Значи тачно је да слоновии никада не заборављају увреду!

— Онај пацијент, који мисли да је воз, касни 30 минута!

— Ништа, ништа, наредниче, само правим себи баштицу!

КАКО СЕ РЕШАВАЈУ ЗАДАЦИ ИЗ МАТЕМАТИКЕ

Лако и брзо можете и сами научити из књига „ИЗРАБЕНИ ЗАДАЦИ ИЗ МАТЕМАТИКЕ“ (I књига за први, II књига за други, III књига за трећи разред гимназије, техничких и осталих средњих школа). Књиге садрже комплетну израду свих задатака! Наручите дописницом или писмом са назнаком које књиге желите на адресу: МАТЕМАТИКА — 71001 Сарајево, п. п. 64. Књиге ћете одмах добити и платити поштару кад вам донесе (поужећем). Цена сваке књиге је 40 динара. Ко наручи све три књиге заједно, платиће свега 100 динара!

1. УКРАДЕНО ПИСМО
2. ЖИВА ПУСТИЊА
3. ОПАСНА ИГРА

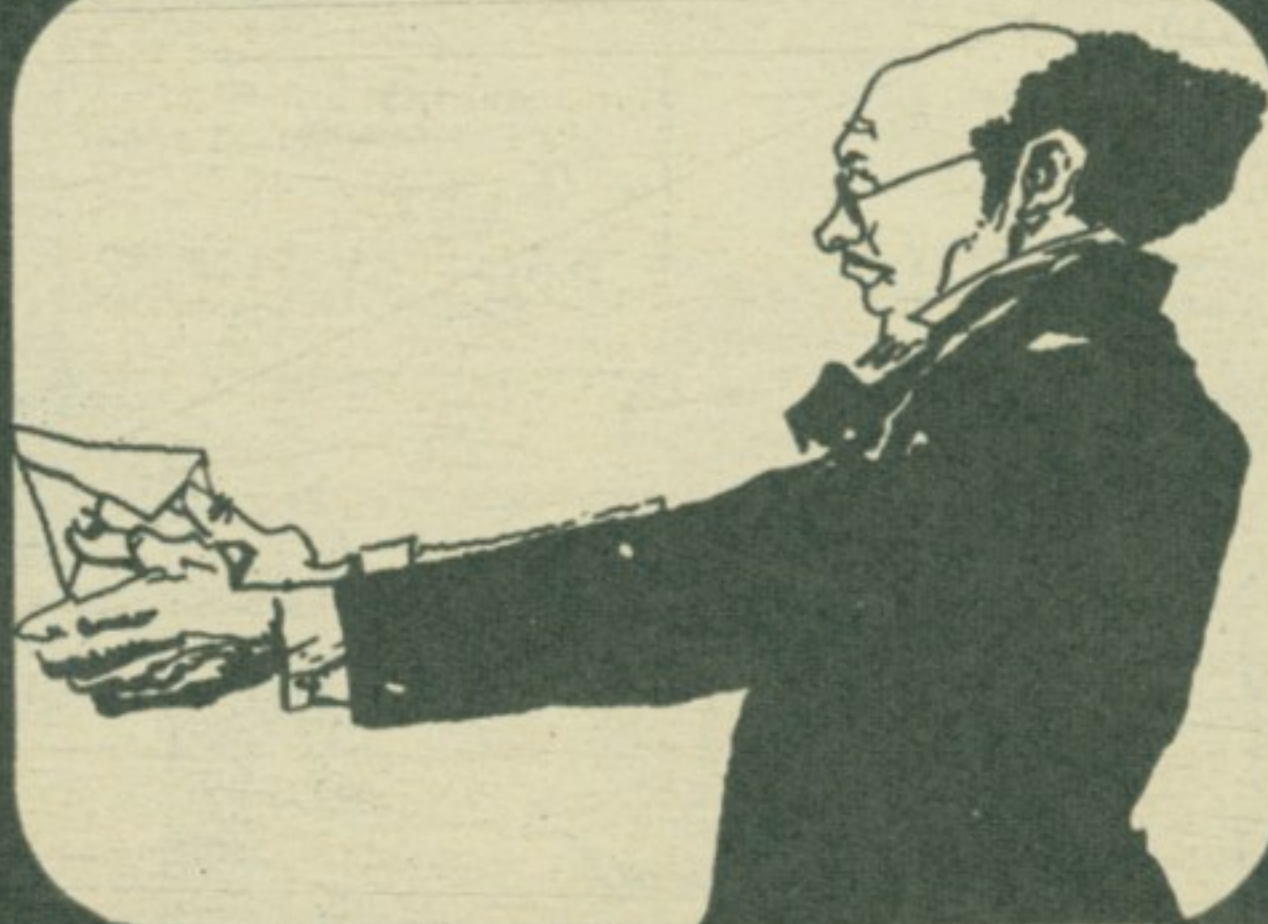

ЈЕДНА АЛИ ВРЕДНА

Ништа се брже не суши од суза

(Цицерон)

У ИДУЋЕМ БРОЈУ

Don
BARRY

ФЛАШ ГОРДОН

БРАЈЕНЕ, ОД ТОГ
НЕСРЕКНОГ СЛУЧАЈА
ВИ ПОКАЗУЈЕТЕ
ПРЕЗИР ПРЕМА СВИ-
МА САМО ДА
САКРИЈЕТЕ СТРАХ!

НЕ
ГЊА-
ВИТЕ
МЕ!

ВИ МОЖДА ЗАБОРАВЉАТЕ
ДА СЕ **СВИ** МИ ПО-
НЕКАД ПЛАШИМО! ОПУ-
СТИТЕ СЕ... ПОД ТОМ
ВАШОМ МАСКОМ КРИ-
ЈЕ СЕ **ПРАВИ**
ЧОВЕК!

ЗА... ЗАШТО
МЕ НЕ
ОСТАВИТЕ
НА
МИРУ!

ПРОБИЈАЈУ СЕ КРОЗ
ЗЕМЉУ БРЖЕ НО
ШТО ИХ УНИШТАВА-
МО! НИШТА ИХ НЕ
МОЖЕ ЗАДРЖА-
ТИ!

ПОВУ-
ЦИТЕ СЕ
ИЗ
ДРУГОГ
РОВА!

СВИ НА ОВУ
СТРАНУ! И ЗАПАЛИ-
ТЕ НАФТУ У
ДРУГОМ
РОВУ!

АКО
ЗАРКОВ НЕШТО
НЕ ПРОНАЂЕ...
НАША
БОРБА БИЋЕ
УЗАЛУДНА!

СМРТОНОСНЕ БИЉКЕ
НАСТАВИЛЕ СУ
СВОЈ ОСВАЈАЧКИ ПО-
ХОД...

... И ПОРЕД
ПОЖРТВОВАНОСТИ
ТРУПА...

ВАТРА У
РОВОВИМА
СПРЕЧА-
ВАЛА ИХ ЈЕ
ДА СЕ
КРЕКУ
ПОВРШИНОМ
ТЛА...

Али... ЕВО! ПРО-
БИЛЕ СУ СЕ
И ИСПОД ДРУ-
ГОГ РОВА!

АХХХ!

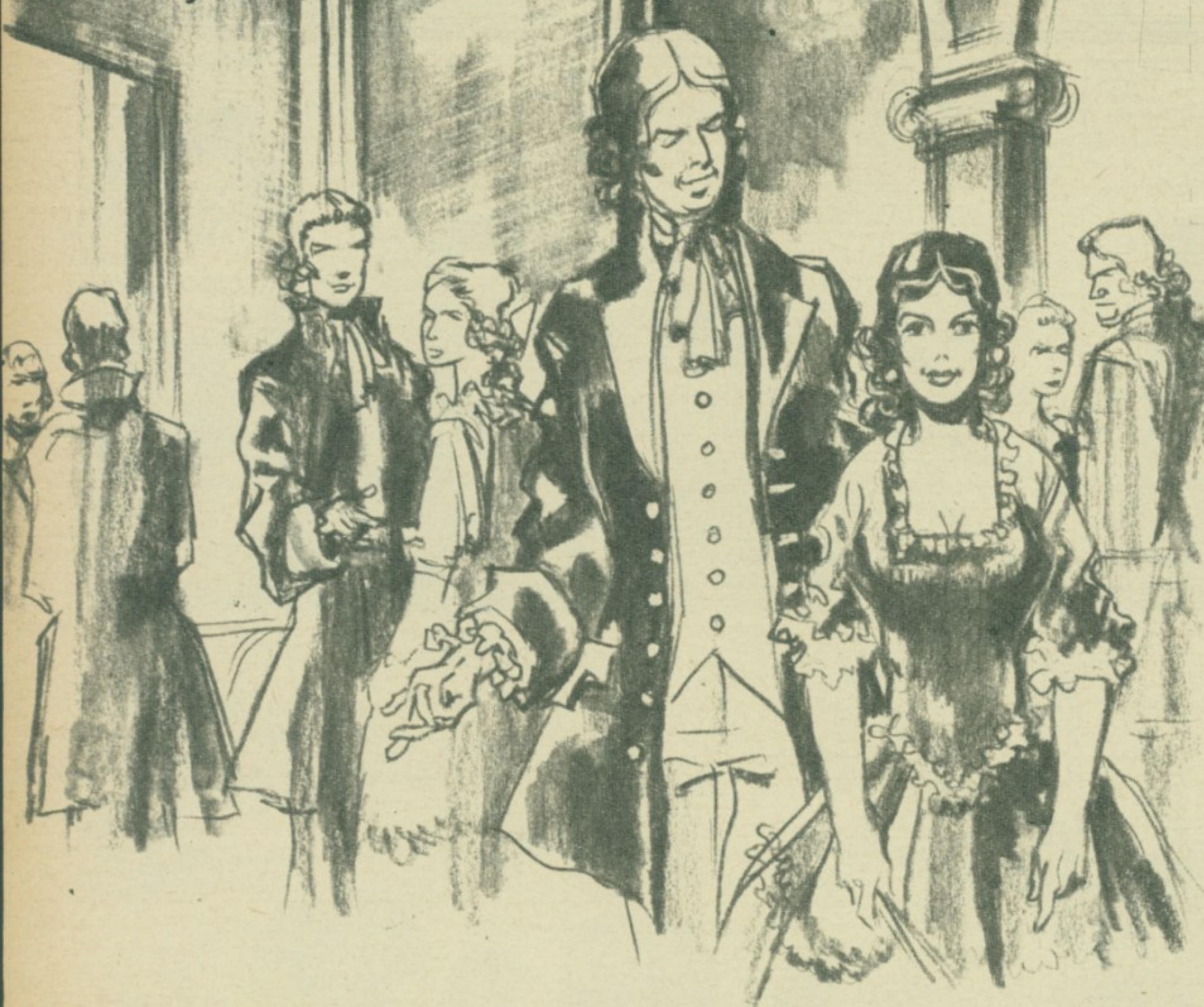
ЈОШ
ЈЕДНА ЖРТВА!
ДОВОЉАН
ЈЕ САМО
ДОДИР И...
ПОТОВО!

НЕ ВРЕДИ!
НИШТА ИХ НЕ
МОЖЕ
ЗАДРЖА-
ТИ!

ЈОШ МАЛО...
ПА ЋЕ СТИБИ
ЧАК ДО
ГРАДА!

СЛЕДЕЋЕ НЕДЕЉЕ: УТРОЖЕНА ЛАБОРАТОРИЈА!

Кад се гардијски поручник барон Фридрих Тренк заљубио у сестру пруског краља, није ни слутио шта га чека.

Ноћ је била мрачна и олујна, киша је лила као из кабла. На бедемима велике тврђаве Глац стражари су се склонили пред непогодом. Била је већ близу поноћ кад из опкопа који је опасивао тврђаву неко повика слабим гласом:

— Упомоћ! Упомоћ!

Један стражар на бедумену чу повике и изађе испод настрежнице. Напрежући се да савлада помрчину, покушавао је да види ко зове. Најзад, при блеску муње угледа једну људску прилику како маше из опкопа. Стражар испали један пушчани метак у ваздух, на то се дежурни официр који је био задремао уз балон вина, трже и истрча напоље.

— Човек у опкопу! — викао је стражар са бедема.

Тада се тешка гвоздена врата на тврђави отворише и неколико војника са буктињама потрча ка месту одакле су се позиви чули. При треперазој светлости угледали су једну прилику, до колена заглибљену у житко блато дубоког опкопа.

— Оставите хуљу тамо где је! — рече официр презриво.

— Нека неко пазе да се не извуче, а сутра га сместите у нову ћелију!

Тако је први покушај бекства барона Фридриха фон Тренка завршен неуспехом.

ДОЖИВОТНА РОБИЈА

ник барон Тренк (не треба га мешати са оним другим бароном Тренком, аустријским пуковником по коме се данас зове једна врста вињака), није имао ни двадесет година. Био је висок, леп и веома храбар, па није ни чудо што су га пратиле симпатије готово читавог женског дела пруског двора. А барон је био заљубљен у принцезу Амелију, сестру пруског краља Фридриха II, која га је искрено волела. Верујући да му ништа не стоји на путу, једног дана је запросио принцезу, али краљ га је глатко одбио. Једноставно, сматрао је да он није довољно добра прилика за његову сестру.

Фридрих Тренк је био погођен, али му ни на крај памети није падало да се помири са овим поразом. Виђао се и даље са принцезом Амелијом, чврсто убеђен да ће једног дана моћи да се ожени њом. Међутим, краљу је досадила његова упорност и барон Тренк се, уместо на венчању, изненада нашао пред судом — био је осуђен за шпијунажу у корист Беча. Пресуда је гласила: доживотна робија!

У тврђави Глац у Шлезии, где је био затворен, млади барон није губио самопоуздање. Имао је уза се цепни ножић, који му случајно није одузет, што је било довољно да, радећи опрезно и дуго, разлабави решетке на прозору. Кад је наишао погодан тренутак, оне олујне и кишовите ноћи, извукао је решетку и кроз прозор се спустио у опкоп. Али, расквашена земља није издржала његову тежину и он је, после безброј покушаја да се извуче

из блата, морао да призна пораз и позове стражу.

НИЈЕ ГА ЗАБОРАВИЛА

Сутрадан је заповедник тврђаве, један мајор, дошао да обиђе бегунца. Призор у коме је барон нађен при покушају бекства био је мајору тако комичан да никако није могао да се уздржи од грохотног смеха. И док се он тресао од смеха, увреће ни Тренк му је нагло прискочио, једном руком зграбио његов мач а другом га ухватио за гушу. Све се догодило за тили час. Тренк је муњевитим ударцем треснуо мајора балчаком мача по глави, прескочио непомицно тело и појурио ка излазу. Запањени стражари нису имали довољно времена да га спрече, али су њихови повици на узбуну подигли цео гарнизон на ноге.

Делећи ударце мачем лево и десно, подмећући ноге и саплићући у пролазу, барон је успео да се пробије између војника и дочепа се платформе на зиду који је опасивао тврђаву. У тренутку кад је покушао да се пребаци преко зида, једна нога му је запела за гвоздену алку којом је био везан топовски лафет. Уто су га гониоци стигли и тако се барон поново нашао у ћелији, чуван боље него икад.

Целог следећег месеца покушавао је да испланира ново бекство, а онда је помоћ стигла изненада.

Како принцеза Амелија није успела да умиљостиви краља, послала је Фридриху

БЕГ

Тренку позамашну суму новца. Барон је добро знао да су, лоше плаћени пруски војници, жељни да се избаве од војне обавезе, као створени да им се понуди мито, требало је само да пронађе погодну прилику. Његов избор најзад је пао на једног официра, неког Шела, који је за новац одмах пристао да му омогући бекство, а и сам је намеравао да побегне.

ПУЦЊАВА У ДАНЦИГУ

На Бадње вече 1746. године поручник Шел је у пратњи једног посланог, који је у ствари био барон Тренк огрнут великом црном пелерином са капуљачом, вршио обилазак страже. Кад су дошли до последњег утврђења иза кога није смео да макне ниједан официр без специјалне дозволе, поручник Шел и његов „посилни“ скочили су са бедема. Била је ноћ, па су имали добре изгледе да се удаље неопажено, али Шел је при скоку сломио ногу.

Знајући да официра чека смртна казна ако га ухвате, Тренк га је упртио на раме и надао се у бег.

Ујутро је пуцањ топа са тврђаве објавио њихов нестанак. Патроле су почеле да претражују читав крај уздуж и попреко. На срећу бегунаца била је густа магла, па се Тренк са Шелом на леђима привукао најближе селу, украо два коња и у брзом галопу наставио пут Чешке.

Прошло је од тада пуних седам година кад се 1753. барон Тренк одлучио на повратак у Берлин. Још увек је мислио да Амелију а веровао је да га је краљ заборавио, или да је бар његов гнев пласнуо. За сваки случај направио је велики круг преко Данцига. Али, барон још није добро познавао Фридриха II. Тек што је стигао у Данциг, краљеви агенти су му били за петаме. После дуге јурњаве и пуцњаве, барон Тренк је поново био заточеник пруског краља, овог пута у тврђави Магдебург.

Нову тамницу за несудењог зета изабрао је сам краљ. Била је то мрачна рупа, пола у земљи, пола издубљена у живој стени, с лејајем од цигала и вратица од тешке храстовине. Кроз мали прозор са решеткама једва је допирала дневна светлост. Изричито је би-

ло наређено да се врата на ћелији не смеју отворати, а затвореник је храну и воду добијао два пута седмично кроз мали отвор у зиду.

Иако су сада околности биле теже него раније, барон Тренк, који је имао тек 27 година и био јачи него икад, није губио наду. Око искусног бегунца одмах је открило средство које ће му помоћи да побегне: на једном зиду налазила се даска причвршћена гвозденим полугама. Тренк их је ишчупао и од њих направио просту љускију и пијук. Знао је да ће се извући ако успе да замаскира свој рад оног дана у недељи кад му доносе храну и кад стражар кроз отворчић на зиду баца само летимичан поглед по његовој ћелији.

КАКВА ШТЕТА!

Једанаест месеци као кртица је копао узани тунел испод зидова тамнице, затим испод дворишта и најзад дошао до спољног бедема. Само још неколико дана рада делило га је од слободе, али баш тада заповедник тврђаве је одлучио да га премести у другу ћелију и сав труд је пропао. Но барон Тренк није више био обичан човек, бежање је постало његова једина мисао.

У новој тамници, која се налазила готово у темељима тврђаве барону су ставили гвоздени обруч око појаса, окове на ноге и гвоздене букагије на руке. Изгледало је да је овог пута бекство заиста немогуће. Само, Тренк је још увек добро чувао свој мали нож и одмах почео да струже окове. Био је то стравичан посао који је трајао разнао годину дана! Тада је могао да се потпуно ослободи ланаца и да се поново баци на копање тунела. Овај тунел морао је бити далеко дужи од првог. Дужи је био и Тренк рад на њему — читавих девет година!

Кад је тунел најзад био готов и кад је требало само пробити зид од опеке и наћи се на слободи, Тренк је пожелео да ужива у свом делу, да покаже свима за шта је био способан. Одлучио је да позове заповедника тврђаве и да му покаже тунел, а онда да искористи његово изненађење и по-

УНАШ

МЛАДОМ БАРОНУ СТАВИЛИ СУ ГВОЗДЕНИ ОБРУЧ ОКО ПОЈАСА, ОКОВЕ НА НОГЕ И БУКАГИЈЕ НА РУКЕ. БЕКСТВО ИЗ ТВРЂАВЕ МАГДЕБУРГ ОВОГА ПУТА ЈЕ ИЗГЛЕДАЛО НЕМОГУЋЕ

бегне. И заиста, кад је заповедник у пратњи стражара ушао у његову ћелију, барон Тренк је стресао ланце са себе и отворио улаз у подземни тунел. Затвореник је уживао у свом тријумфу и већ се спремао да ускочи у рупу кад га пресече подругљив глас заповедника трвђаве:

— Каква штета за толики труд! Управо сам добио писмо којим вам Његово Величанство опрашта остатак казне. — Тренк је занемео, а онда дође и последњи ударац. — Међутим, како по затворским прописима затвореник који покуша бек-

ство мора бити кажњен, ја вас осуђујем на још годину дана робије!

ПОСЛЕДЊИ СУСРЕТ

Кад је изашао из затвора 1765. године, барон Тренк је имао четрдесет година, од тога је тринаест провео

по тамницама непрекидно покушавајући да побегне. Сад, кад се коначно нашао

на слободи није више могао остати у Пруској. Одлучио је да је напусти и свој мач понуди царици Марији Терезији.

Двадесет година касније умро је Фридрих II. У Тренку су се тада пробудила стара сећања и убрзо је шездесетогодишњи барон био пријављен код принцезе Амелије која се никад није удала. Некадашња лепотица била је сада старица, уништена болестима и тугом, готово слепа и потпуно gluva. Био је то дирљив сусрет и њихово последње виђење.

Није прошло дуго и принцеза Амелија је умрла, а барон Тренк заувек напустио Пруску. После дужег лутања зауставио се у Француској где га је затекла Револуција.

У Француској је барон Фридрих Тренк доживео последњу авантуру, био је

лажно оптужен. Робеспјер га је ухапсио као пруског шпијуна, а он је Пруску памтио само по затворима! Био је затворен у тврђави Ла Форс.

За човека који је бежао из Глица и Магдебурга бекство из ове тамнице било би играчка, али барон Тренк није хтео више да бежи, то више није имало смисла.

Савршено миран, решавајући математичке проблеме, дочекао је стражаре који су дошли да га поведу на гилотину.

Д. А.

Најтежи ударац дошао је у Француској: био је оптужен као шпијун земље коју је памтио само по затворима!

ЏАРИНИК НА АЕРОДРОМУ С ДИВЉЕЊЕМ ЈЕ ГЛЕДАО СНАЖНОГ ДИЗАЧА ТЕРЕТА...

ВАГА ПОКАЗУЈЕ 250 КИЛОГРАМА! АКО ОВАЈ МОМАК МОЖЕ ДА ИХ ДИГНЕ... ОН ЋЕ ПОБЕДИТИ К'О ОД ШАЛЕ!

НИСМО ПРЕВАЛИЛИ ТОЛИКИ ПУТ ДА БИСМО ИЗГУБИЛИ, ИНСПЕКТОРЕ!

ЗА ТО ВРЕМЕ, НА ПРИСТАНИШТУ...

ЏЕК, ДА ВИ НИСТЕ УСПЕЛИ ДА ОДВАЛИТЕ ВРАТА...

НИЈЕ ТО НИШТА! ТРЕБА ДА МЕ ВИДИТЕ КАД ЗГРАБИМ И К'О ОД ШАЛЕ ДИГНЕМ ТЕГОВЕ ОД 225 КИЛОГРАМА!

ЗНАЧИ, ВИ СТЕ ДИЗАЧ ТЕГОВА? ТРЕБАЛО ЈЕ ДА СЕ СЕТИМ...

ТИМЕ СЕ БАВИМ У СЛОБОДНО ВРЕМЕ! ЈА САМ ШАМПИОН ЗАПАДНЕ ОБАЛЕ! ВЕЧЕРАС СЕ ТАКМИЧИМ СА ШАМПИОНОМ АЗИЈЕ... **ВЕЛИКИМ ЈЕНГОМ!**

НА ИЗЛАЗУ СА АЕРОДРОМА...

НАДАМ СЕ, МАДАМ ЧЕН, ДА ОВА КОЛА ИМАЈУ ДОБРЕ ОПРУГЕ!

ОВАКАКО, ЈЕНГ! КОЛА ЋЕ НАМ И ВЕЧЕРАС, ПОСЛЕ ТАКМИЧЕЊА, БИТИ ПОТРЕБНА... ЗА НАШ **СПЕЦИЈАЛНИ ТЕРЕТ!**

... И НА МЕСТУ КРАЂЕ...

ДА НАМ ТАКО ОТМУ 250 КИЛОГРАМА ЗЛАТА!

ПА...ТОЛИКО БИХ ЈА МОГ'О ДА ПОДИГНЕМ!

ЧУЈТЕ, ЏЕК! ЗА ВЕЧЕРАС НЕМАМ НИКАКВ ПЛАН! ВОЛЕО БИХ ДА ВАС ВИДИМ У БОРИЛИШТУ!

СЈАЈНО! БУДИТЕ МОЈ ГОСТ! АЛИ, ПРВО ТРЕБА ДА СВРАТИМ У ТОПИОНИЦУ... ДА ПОДИГНЕМ НОВЕ ТЕГОВЕ!

А МИ ТРЕБА ДА ЈАВИМО ЗА КРАЂУ!

ИДЕМО ЛИ ПРАВО НА НОВ ХИЛ ГДЕ СЕ ОДРЖАВА ТАКМИЧЕЊЕ?

НЕ! ЗАР СИ ЗАБОРАВИО **ЗАШТО** СМО ЗАПРАВО ОВДЕ?!

САН ФРА ЗЛАТНИ

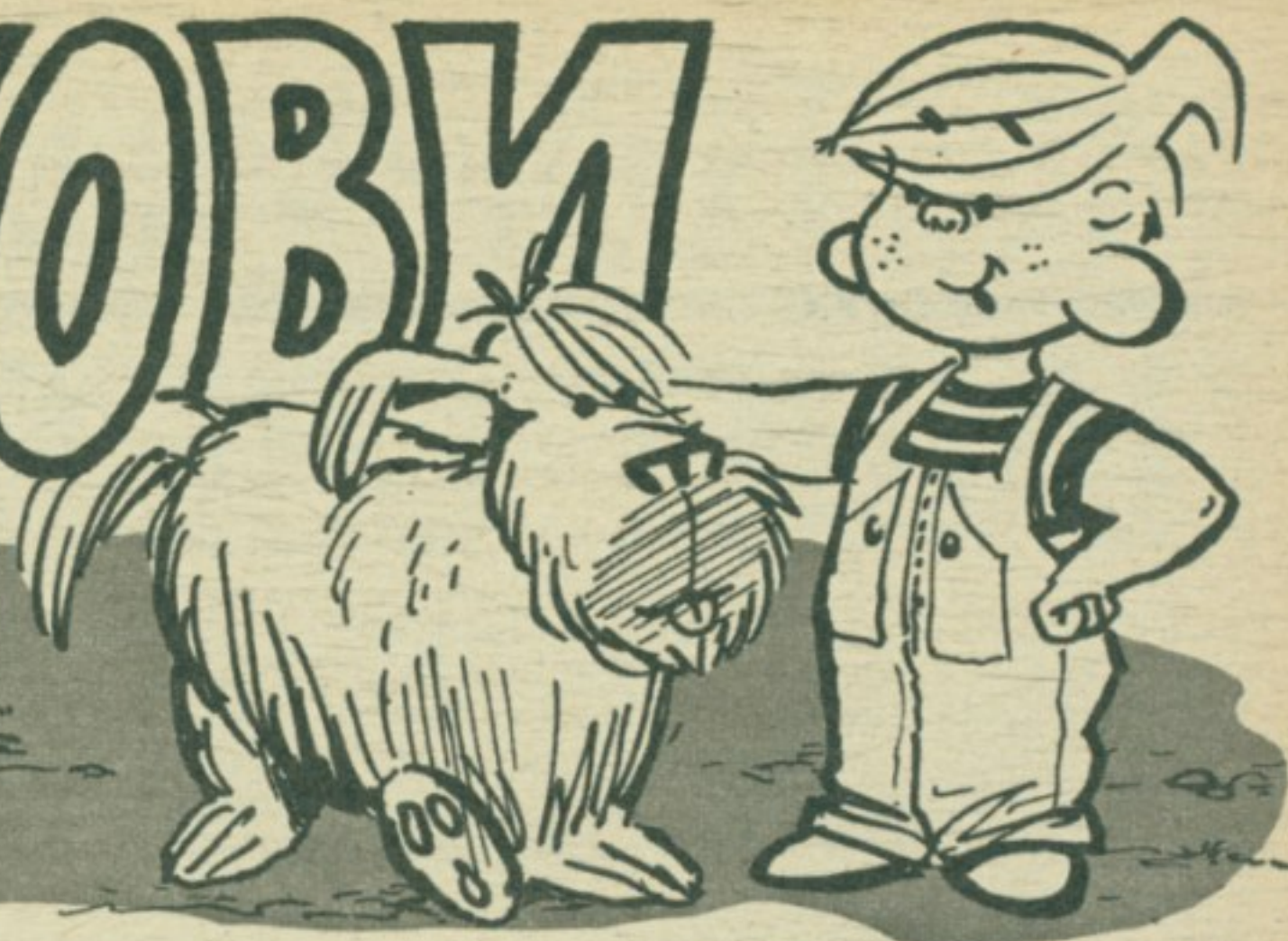
ИДЕМО НАЈПРЕ У ТОПИОНИЦУ!

ТАЧНО! ЗАБОРАВИО САМ! ГЛАВА МИ ЈЕ ТВРБА ОД МОЈИХ ТЕГОВА!

ХИСТА-ХОП! — Ово није никакав професионални каскадер нити каубој већ дечак Љубиша Тодоровић из села Ивањски Бок код Сиска. Свог Путка познаје још док је био ждребе и сам га је научио разним вештинама, само викне „хиста-хоп“, а овај слуша. Љубиша има 14 година и жели да учествује у неком филму и научи нове „егзибиције“.

ДРУГОВИ

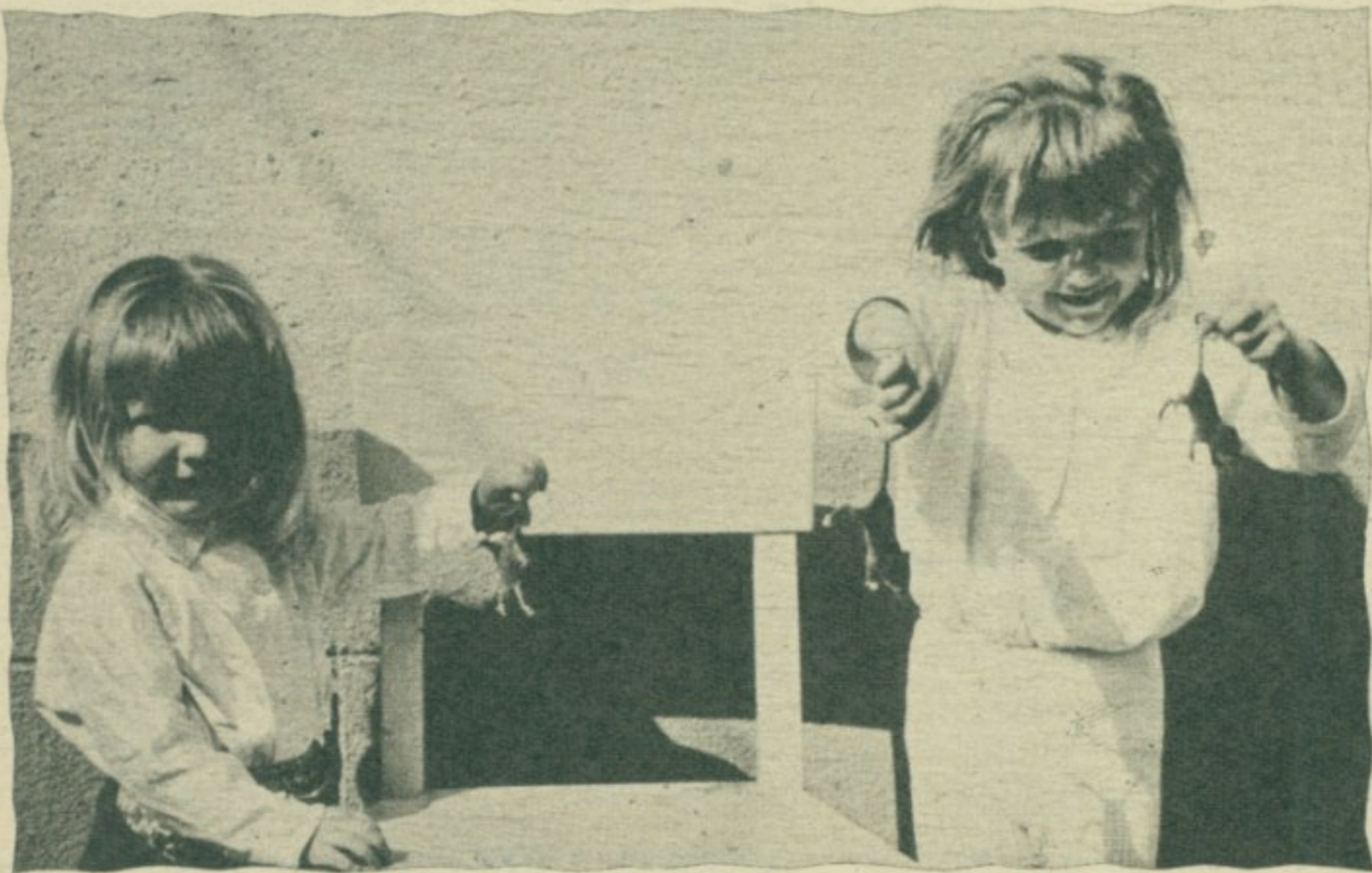
НИКО НЕ СМЕ ДА МУ ПРИЂЕ. — Нема шта, Анкица Лакташић има храбро срце: узјахала је огромног бика коме ниједан становник села Бобовац код Суње не сме да приђе! Чак и укућани чине то само кад морају. Кад хоће да им докаже како њен љубимац није опасан, Анкица му приђе, мази га, храни из руке, прошета на њему по дворишту. Као да је какво теле а не опасан бик од пола тоне!

НЕ ЗНА ЗА ШАЛУ. — Немачки овчар Макс прескаче свог друга Небојшу Тодића, ученика Бродарско-техничке школе у Београду. Познају се одавно, слажу и пазе. Ниједан Небојшин друг не сме ни у шали да крене да га удари јер би у најбољем случају прошао с исцепаним панталонама! Макс зна свашта: да скаче кроз „обруч“ од Небојшиних руку, да брани гол, да се игра труле кобиле.

ТОБОГАН. — Упознали су се у једном дворишту у Страгарима, код Крагујевца где је Аца Ашић дошао на распуст. Зеца, малог као играчка, хранио је из руке и тако припитомио. Али, Аца је морао натраг у Нови Београд. Бака је приметила да ће растањак бити тежак и на пут испратила — обојицу. Сада Буцко има кућицу на тераси, а Аца устаје ујутру раније и носи му траву, кулус, шаргарепу или јабуке. Кад недељом иду у шетњу, Буцко највише воли да се спушта низ тобоган.

НИСУ СТРАШНИ — Сања и Јулијана Турајлић из Црквеног Бока најрадије се играју младим пацовима! Док се деда и отац измичу на пристојну раздаљину, а о мајци и да не говоримо, њих две без истраха узимају мишеве у руке. Чак и кад их држе за репове, пацовчићи се не буне.

ШЕЗДЕСЕТ РИБИЦА НА ДАН! — После једне олује Стево Артак пронашао је на обали Саве ове две роде које су испале из гнезда. Мокре, озебле, гладне однео је кући, нахранио и припитомио. Али, ускоро су почеле невоље: и црна шумска и бела домаћа рода веома су прождрљиве, дневно свака поједе по 60 рибица, па је Стево морао у риболовце.

ИСТОРИЈА НАШЕГ СВЕТА

ТУАРЕЗИ

7

СМРТНА КАЗНА — Туарез који се истакне у пљачки непријатељских села је херој, али се крађа сматра најнечаснијим делом. Истраживачи на путу кроз Хогар могу мирно да оставе шаторе пуне намирница и ствари — Туарези их неће ни пипнути. Међусобне сукобе срећују сами и злочин се плаћа осветом, али се она не претвара у ланчана убиства. У споровима око извора, крађе или издаје суди краљ. Најтежа казна, равна смртној, је изгнанство у пустињу. Кривац добија хлеба и соли и племе га напушта.

8

СЛОБОДА ЖЕНАМА — Код Туареза жене су равноправне са мушкарцима, али су послови подељени. Жена се бави домаћинством и децом и прати мужа на путовањима. Жена бира мужа по својој вољи, а

10

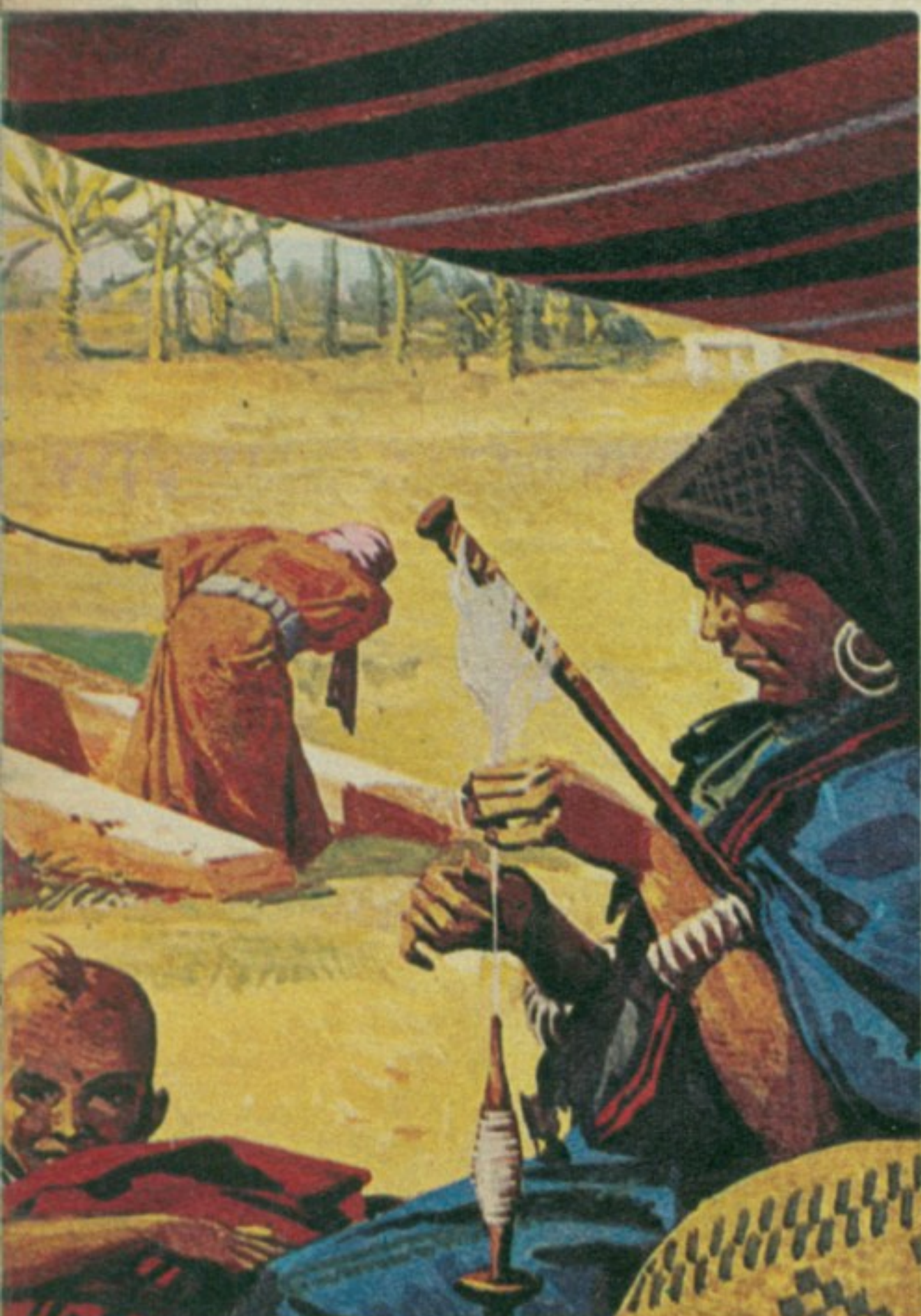
ОТМИЦА МЛАДЕ — После годину дана, а за то време младино племе се уверило да младожења лепо поступа са својом женом, брачни пар се сели у мужевљево племе. Према обичајима муж мора да „отме“ жену и у томе му помаже читаво његово племе. Сви се облаче у најсвечанију одећу и одиграва се прави „рат“: мушкарци ударају мачевима на све стране, жене вриште и крше руке. Млада се прави као да не жели да оде и муж је „на силу“ одводи, са исуканим мачем у руци. Отмица се завршава слављем.

11

ПУСТИЊСКА КУЋА — Шатор Туареза лако се подиже и склапа. У шест дубоких рупа забијају се стубови држачи, а за њих се причвршћују стубићи и — конструкција је готова! Дрвени скелет покри-

Хоћу шатор и простирку

слободно може и да се разведе. Довољно је да принесе жртву код одређеног дрвета и изјави пред свима да жели слободу. Тада јој муж даје њен део имовине којим она сама располаже. У неким племенима влада матријархат — деца припадају племену мајке а не очевом.

9

САНДАЛЕ НА ДАР — Туарез се жени после 25. године. Када изабере девојку, шаље неког рођака код њених родитеља. Овај им још са прага каже: „Хоћу шатор и простирку!“ и, ако прихватају понуду, прелази се на преговарање око „мираза“ који се даје за девојку, обично у вредности од 7 камила. Свадба траје недељу дана. Прву годину брака младици проводе у женином племену. Улаз у њихов шатор чува неки од младињих рођака с мачем у руци и пушта их да уђу тек кад му млада да своје сандале.

ва се тканинама, а кров чврсто уплетеном вуном од коза и камила. Шатор је низак, простран и у њега се може ући са свих страна, довољно је да се подигне тканина причвршћена дугачким конопцима за тло да би издржала пустињске ветрове. На поду су коже и филени.

12

ШЕСТ БОЉЕ НЕГО ТРИ — У шатору је увек спреман прибор за чај, омиљено пиће Туареза јер им вера брани да уживају вино. Они су научили да справљају и пију чај од британских колониста из Нигерије са којима тргују. Али, њихов чај сасвим је другачији, веома је заслађен и подсећа на сируп. Они зато и не кажу: „Да пијемо чај“ већ: „Да пијемо шећер“. Туареска пословица вели: „Једна шоља чаја није ништа, две су права беда, три су правило, четири каприц, пет никада, шест боље него три!“

КРАЈ

ЗАВРШЕН ВЕЛИКИ
ВАЗДУХОПЛОВНИ КВИЗ

ФРАЊО КЛУЗ — ПРВИ ПАРТИЗАНСКИ ПИЛОТ!

Али су читаоци послушали наш савет и за најтежа питања одговоре потражили у енциклопедији или старим Забавницима, или заиста познају ваздухопловство, не знамо, али одговори које је послало 2126 читалаца углавном су тачни.

Ви се сећате да смо у ЗАБАВНИКУ број 1080 од 8. септембра ове године објавили ВЕЛИКИ ВАЗДУХОПЛОВНИ КВИЗ у којем смо тражили да одговорите на 15 питања, односно да већ и са 10 тачних одговора можете да учествујете у извлачењу награда на срећу: ХИЉАДУ ЗНАЧАКА ЈРВ.

Жири је прегледао све приспеле одговоре, одвојио тачне од нетачних и међу тачним извукао имена 25 читалаца који ће добити по 40 значака Југословенског ратног ваздухопловства за себе и цео свој разред.

Тачни одговори на свих петнаест питања гласе овако:

1. Први човек који је покушао да лети звао се ДЕДАЛ; 2. Конструктор који је имитирајући птичја крила направио једрилицу без мотора и помоћу ње успевао да се пребаци с једног брда на друго звао се ОТО ЛИ-

ЛИЈЕНТАЛ; 3. Први званично признат лет авионом на свету извела су два Американца, браћа Орвил и Вилбур Рајт; 4. Прва жртва ратног ваздухопловства и први српски пилот био је МИХАЈЛО ПЕТРОВИЋ; 5. Акробатска фигура у ваздуху кад авион лети у вертикалној равни по затвореном кругу или елипси с уласком и изласком на истој висини и у истом правцу лета зове се ЛУПИНГ; 6. Први партизански пилот који је прелетео на ослобођену територију маја 1942. године у авиону типа „потез 25“ звао се ФРАЊО КЛУЗ; 7. Истога дана прелетео је још један пилот на ослобођену територију и погинуо на првом ратном задатку на Козари. Био је то РУДИ ЧАЈАВЕЦ; 8. Канал Ламанш први је авионом прелетео 1909. године Француз ЛУЈ БЛЕРИО; 9. Прва ваздушна лађа металног костура пуњена гасом лакшим од ваздуха узлетела је 1900. године с Боденског језера. Њен конструктор се звао ГРОФ ЦЕПЕЛИН; 10. Атлантски океан први је без спуштања прелетео један амерички ваздухопловни официр 20. маја 1927. године. Храбри авијатичар се звао ЧАРЛС ЛИНДБЕРГ; 11. У мор-

наричком ваздухопловству важну улогу имају авиони који могу да полете и слете на воду. То су ХИДРОАВИОНИ; 12. Наш школски млазни авион, конструисан 1962. године, који носи име једне морске птице зове се ГАЛЕБ; 13. Наш млазни авион за борбена дејства, сличан галебу који уместо два има једно пилотско седиште и богатије наоружање зове се ЈАСТРЕБ; 14. Сваке године у нашој земљи се 21. маја одржавају прославе у знак успомене на прве летове партизанских авиона. Тај празник се зове ДАН ВАЗДУХОПЛОВСТВА; 15. Априла 1945. године у ослобађању наше земље учествовали су и авиони типа Т1—2. Фронт на коме су се одвијали последњи дани рата у Југославији звао се СРЕМСКИ ФРОНТ.

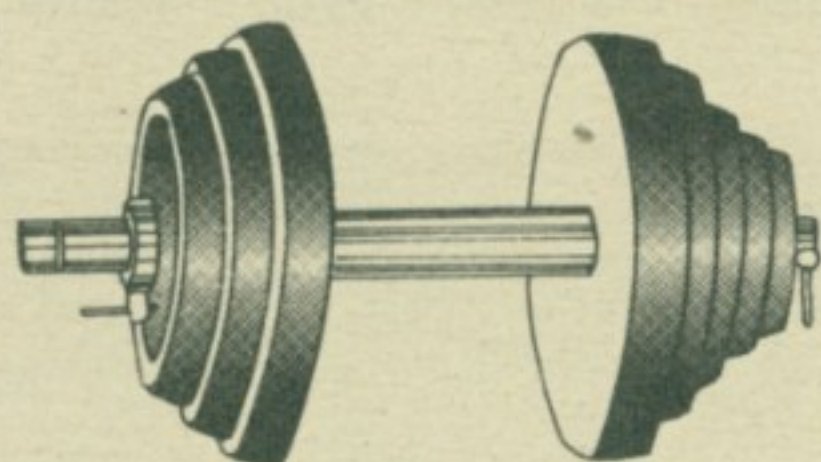
Следећих 25 учесника овог квиза добило је по 40 значака ЈРВ за себе и све другове у свом одељењу: 1. СЛОБОДАН ДИМИТРИЈЕВИЋ, I/1 гимназија „Вера Благојевић“, Шабац 2. ДРАГАН ПРАШТАЛО, VIII/3 раз. осн. школа „Мориц Моцо Шалом“, Сарајево; 3. ДУШКО ЈОВАНОВИЋ, VIII/1 раз. осн. школа „Ната Јеличић“, Шабац; 4. ИВАН РАНКОВИЋ, VI/2 раз. Основна школа Јајинци; 5. МАЈА ПИНТЕРОВИЋ, VI раз. осн. школе „Ратко Вукичевић“, Ниш; 6. САША ЕМРИЋ, III раз. осн. школа „Бориша Ковачевић“, Сарајево; 7. ГОРДАНА ВОЈНОВИЋ, III/3, раз. осн. школа „Борис Кидрич“, Нови Сад; 8. МИРОСЛАВ МИЛОВАНОВИЋ, VI/2 раз. осн. школа „Алекса Дејовић“ Севојно; 9. ВЛАДИМИР УДОВИЦИЋ, VIII/6 раз.

Осн. школа „Љуба Ненадовић“, Жарково; 10. ДРАГАН-УЗЕЛАЦ, VIII раз. осн. школа Банатско Карађорђево; 11. НАДА РАДОВИЋ, VII/3 раз. осн. школа „Владимир Перић“ Пријеполје; 12. ДУШКО ИЛИЋ, VI раз. осн. школа „Други Конгрес КПЈ“ Вуковар; 13. ДРАГАН ИЛИЋ, VIII/1 раз. осн. школа „Бранко Божовић“, Титоград; 14. ЗВЕЗДАНА МАРНИЋ, VIII/2 раз. осн. школа „Браћа Барух“ Београд; 15. ПРЕДРАГ ВАСОВИЋ, V/2 раз. осн. школа „Ната Јеличић“, Шабац; 16. РАДИВОЈ БОКИЋ, VI/4 раз. осн. школа „Ђура Јакшић“ Панчево; 17. ЕЛЕНА БОЗАРСКА, VIII 6 раз. осн. школа „Климент Охридски“ Прилеп 18. ЗВОНИМИР ТОРБА, I 6 раз. осн. школа „Анка Буторац“ Осијек 19. ВЕРА БОГОСАВЉЕВИЋ, VIII/3 раз. осн. школа „Јова Курсула“ Краљево 20. БИЉАНА СТАНКИЋ, VI/5 раз. осн. школа „21. мај“, Ниш 21. ГОРДАНА ВИДАКОВИЋ, I/2 раз. Школе за индустријско обликовање, Београд, Крупањска број 3 22. ДРАГАН ЈОВАНОВИЋ, VIII/1 раз. осн. школа „Богдан Благојевић“, Медошевац, Ниш 23. ЗОРАН ТИТИЈЕВ, III 6 раз. Гимназија „Кочо Рацин“ — Горче Петров, Скопље 24. ЗОРАН МАРКОВИЋ, VIII/2, осн. школа „Маршал Тито“ Ниш 25. ДРАГО ВИЧИЋ, IV раз. ПТТ школе за телекомуникације, Вукелићева 66, Загреб.

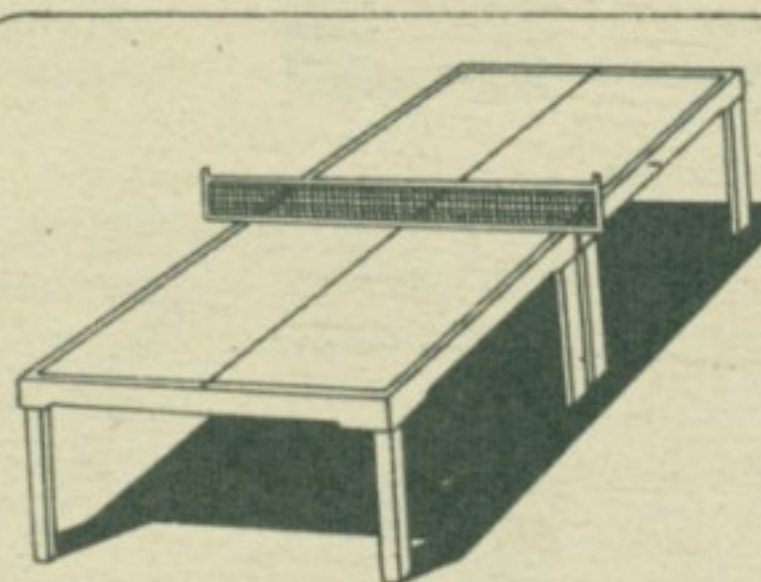
НАПОМЕНА: све значке које су наши читаоци добили на овом квизу послаћемо овог пута на адресе школа а не на њихове приватне адресе, да би могли одмах да их поделе са својим друговима у разреду.

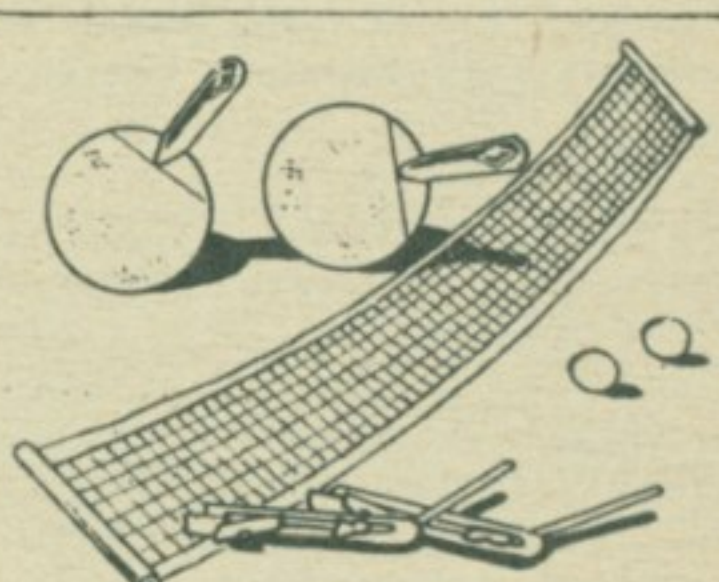
Фудбалска гарн. (35—38). Цена: 98 дин.

Тањирасти тег. Цена: 225,80 дин.

Сто за стони тенис. Цена: 990 дин.

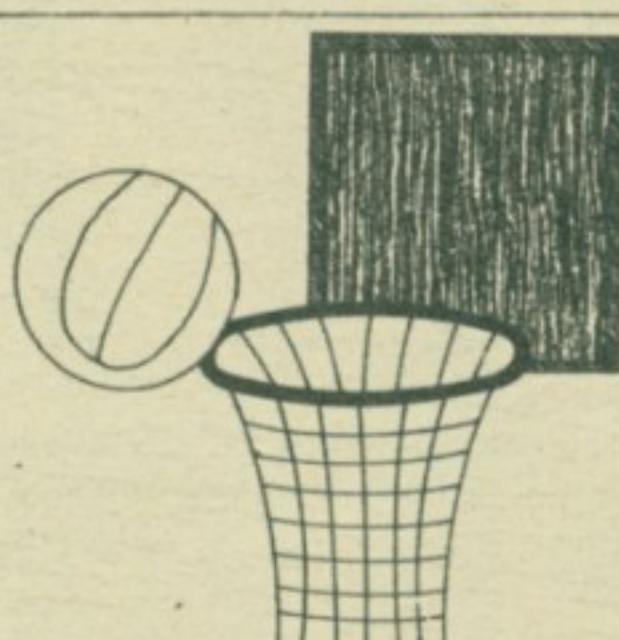
Гарнитура за стони тенис. Цена 69 дин.

Клизачке ципеле 35—40 Цена: 280 дин.

Пикадо. Цена: 46 дин.

Мини кош. Цена: 65 дин.

Карате одело од 8—16. Цена 193,50 дин.

СПОРТСКА ОПРЕМА

Уз повољну цену и врло брзо све наручене предмете добићете кући.

Прилика је јединствена — искористите је!

Sport

Продавница Комбината „Спорт“, 11000 Београд, Влајковићева 11
НАРУЧЕНИЦА

Овим неспозиво наручујем од продавнице Комбината „Спорт“ следећу робу:

Укупну суму од _____ динара платићу поштару приликом пријема робе, као и трошкове паковања и поштарине.

(Име и презиме)

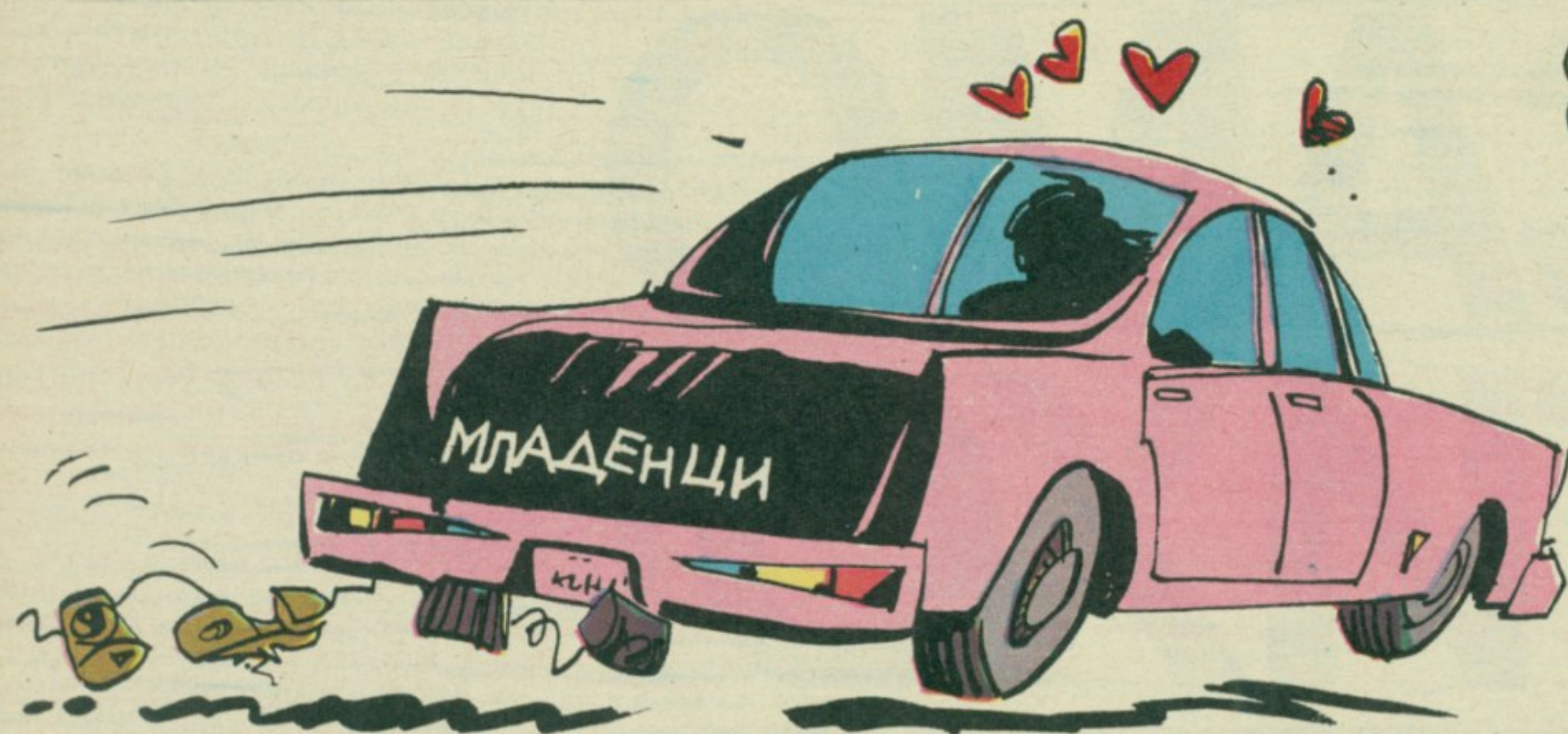
(Број поште, место, улица и број)

(Датум)

(Потпис наручиоца)

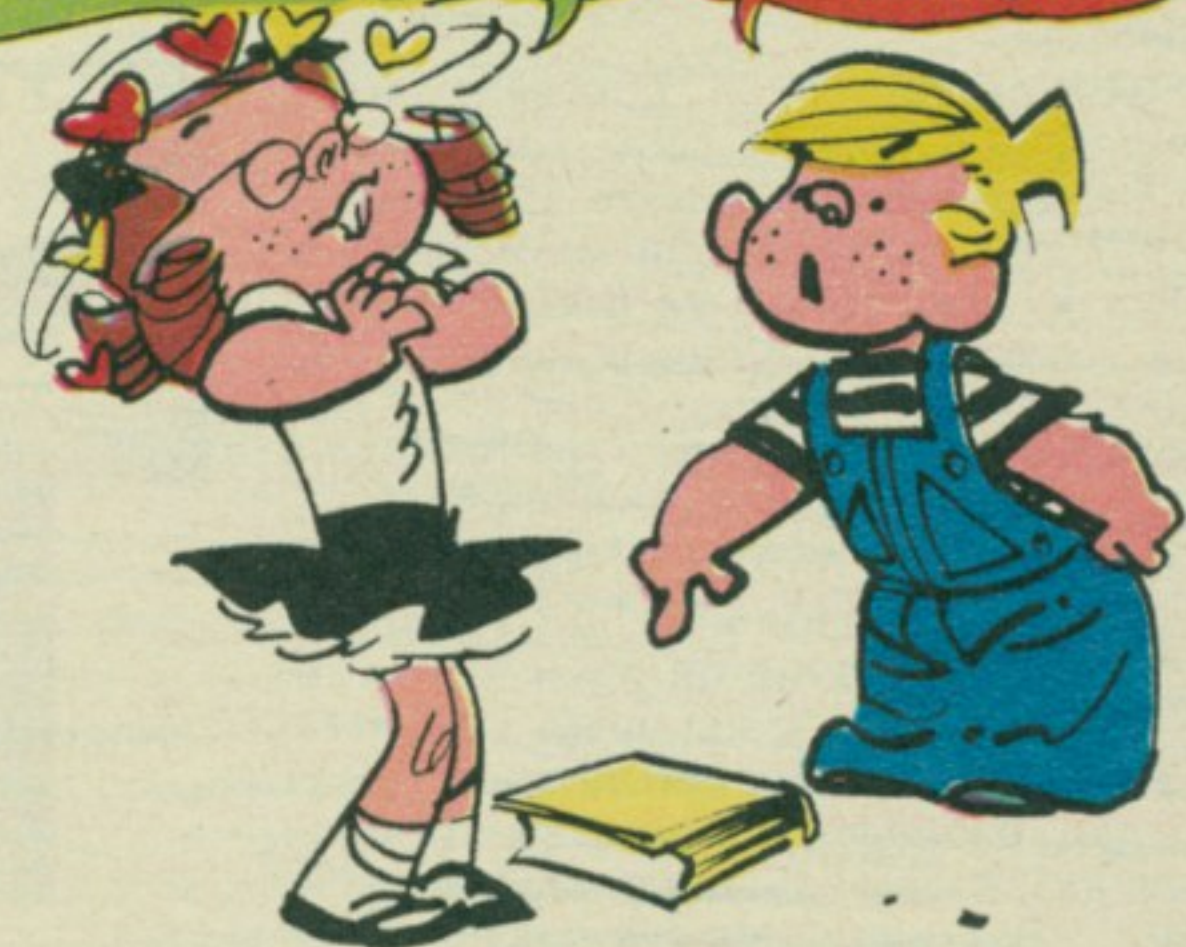
За лица млађа од 18 година нарученицу потписује родитељ или старатељ. Нарученице слати на адресу: Продавница Комбината „Спорт“, 11000 Београд, Влајковићева 11.

КАКО ЈЕ ДЕНИС ПРОВЕО ЛЕТО

У ЈУНУ СЕ
МЛАДИ НАЈЧЕШЋЕ
ВЕНЧАВАЈУ!

ТО НЕ ПИШЕ
У ТОЈ ТВОЈОЈ
КЊИЗИ!

ШТО МОРА
ДА ПИШЕ...
ВИДИШ И
САМ... СОП-
СТВЕНИМ
ОЧИМА!

А МОЖДА
ТО ОНИ
САМО
ИГРАЈУ!?

ПА И МИ МОЖЕМО КАО
ОНИ!
'ОЋЕШ ДЕНИСЕ?

'АЈДЕ ДА
СЕ ТАКО
ИГРАМО!

ПРЕСТАНИ!
ТИ БАШ ХОЋЕШ
ДА МИ
УПРОПАСТИШ
ЈЕДНО ЛЕПО
ЛЕТО!

1087

Крај

Припремајући се за слетање на планету Дарел IV, Јан Мартен је размишљао о првом контакту са непознатим бићима на која ће ускоро наићи. Он је, додуше, имао у оваквим сусретима велико искуство, али је управо зато знао да свака нова планета представља изненађење.

Његов помоћник Кросвел, млад човек заљубљен у своје танке неговане бркове, брижљиво је обављао свој део посла. Трећи члан посаде био је неки Чедка са Еборе II, који је служио као тумач и официр за везу. Ти Еборијанци били су најнеобичнији народ који су Земљани срели у васиони. Као да су имали стотину чула, могли су да се споразумевају на свим могућим језицима, па и на оном који би први пут чули. Са оваквом способношћу далеко би дотерали у галаксији да нису имали један озбиљан недостатак: морали су да спавају двадест часова дневно!

Тако је и сада, док су се Мартен и Кросвел ужурбано припремали за слетање, Чедка спавао мирним и дубоким сном.

План број четири

Са висоравни на коју су се спустили Земљани су у даљини јасно видели некако насеље. Око брода је све било непомично, мада се по облику зеленила могло видети да су услови за живот повољни. Посада је одлучила да чека.

После отприлике пола часа, Кросвел узвикну:

— Ево их! Нема сумње, и они су хуманоиди!

Мартен приђе окну и осмотри групу од двадесетак бића сасвим сличних људима. Само су им лица била неувобичајено бледа и мирна.

— Не изгледају баш пријатно — рече Кросвел.

— Видећемо — рече Мартен. — Треба добро проучити њихов изглед и понашање. Морамо пазити да их не уплашимо.

Закључили су да ће бити најбоље да примене план број четири.

— Одећа им је пастелних боја — рече Мартен. — Према томе, и ми ћемо се слично обући. Немају оружја — и ми ћемо наше оставити у броду. Колико видим, немају ни длака на лицу. Кросвеле, жао ми је ваших бркова...

— Пуштам их већ шест месеци! — бунио се Кросвел. — Ово је већ трећи пут како морам да их обријем!

— Потпуно вас разумем — рече Мартен — али, не смемо ризиковати да их уплашимо.

— Мартене, — прекиде га Кросвел, гледајући кроз окно. — Један од њих се приближава.

— Баш добро! Припремите се за излазак.

Мартен приђе контролној табли и поново провери све податке о клими, температури и саставу атмосфере на Дарелу IV.

Долазимо као ђријашељи!

Док се Кросвел бријао и облачио, Мартен пође да пробуди Чедку. Полумајмунски хуманоид чија је спољашност скривала изванредну интелигенцију лењо се протеже, а затим на брзину припреми за излазак. Најзад сва тројица прођоше кроз одељење за дезинфекцију и напустише брод.

РОБЕРТ ШЕКЛИ

САМО ТИХО!

ФАНТАСТИЧНА ПРИЧА

НАДАЈМО СЕ ДА ЋЕ СЕ ДАРЕЛИЈАНЦИМА СВИДЕТИ БАР ЈЕДАН ДЕО ОНОГА ШТО СМО

Дарелијанци су стајали непомично, у савршеној тишини. На њиховим сабласним лицима, толико бледим да су већ прелазила у плавичасто, није било никаквог израза.

— Избегавајте све гримасе и нагле покрете! — шапатом нареди Мартен.

Затим је посада пришла ономе што је иступио напред.

— Дошли смо као пријатељи — рече Мартен тихо.

Чедка испроба неколико начина превођења и ускоро се видело да је онај разумео. Из Дарелијанчевог грла зачу се некако шуштање.

— Жели вам добродошлицу — преведе Чедка.

— Одлично — одговори Мартен задовољно и начини још један корак према Дарелијанцу, који је очигледно био некакав вођ. Лаганим, одмереним гласом почео је да држи говор предвиђен планом број четири.

Објаснио је да он и његова посада долазе са лепе, удаљене планете зване Земља на којој влада дух мира и пријатељства. Види се, рекао је, да су Дарелијанци добра бића, и зато би хтео да им понуди вечни савез.

Чедка је преводио. Када је Мартен завршио говор, настаде дуга тишина.

— Јесу ли разумели? — упита Мартен.

— Јесу — одговори Еборијанац.

У том тренутку, биће које су Земљани сматрали вођом отвори уста, заврте се око себе и без гласа паде на тле.

Људски дах

Ствар је, како је изгледало, узела сасвим неочекиван обрт. Вођа се

никако није дизао, а други су само стајали и посматрали. Посада је решила да се повуче у брод и сачека развој догађаја.

После пола часа, један од домородаца приђе васионском броду и поче да разговара са Чедком, а овај одмах преведе разговор Мартену.

— Њихов вођа, који се зове Морери — рече — изражава жаљење што је морао да се онгвести. Он сматра да је то непристојно и недопустиво.

— Добро, добро — рече Мартен. — Можеш му рећи да се нисмо увредили.

— Ах, не! — исправи га Чедка. — Он сматра да сте ви непристојни. Каже да се трудио колико може да издржи ваш дах, али није успео.

— Мој дах? Значи, зато се онгвести! До ђавола, шта да радимо ако је наш дах за њих отрован?

— Морери каже да то не треба да поквари ваше односе — настави Чедка — и позива вас да га посетите у његовом насељу.

Чим је то рекао, Чедка се баци на постељу, склупча се и заспа...

Нека овај мост...

Припремајући се за посету, Мартен је пронашао неке пилуле против задаха, те су он и Кросвел попили по једну. Понудили су их и Чедки, кога су опет пробудили, али је он гордо одбио. Његов дах, рекао је, није неугодан.

Ускоро су се нашли на домаку на селу, пред једним исушеним поточком над којим се уздизао мост. С друге стране су их чекали Дарелијанци. Мартен одмах науми да овај мост искористи за симболично склапање пријатељства. Знао је да су симболи најбољи начин за прилажење припадницима слабо развијених цивилизација. Он лаганим кораком дође до средине моста, стаде и поче свечано:

— Нека овај мост, као што повезује две обале, буде од сада веза између наше две планете...

У том тренутку Мартен осети како му се мост руши под ногама и

Изненада, биће које су Земљани сматрали вођом окрете се око себе и без гласа паде на тле

он се зачас нађе у исушеном кориту потока.

Кросвел притрча да га подигне и промрља:

— Невероватно. Чим сте подигли глас, мост је почео да се руши. Изгледа да овде материјал не подноси јаке звучне вибрације. Сад ми је тек јасно зашто се Дарелијанци спо разумевају шапатам!

Вођа Дарелијанаца Морери приђе Мартену, који се с муком дизао на ноге, и нешто прошапта.

— Жао му је што мост није био довољно чврст — преведе Чедка. — Каже да им служи од давнина.

Мартен се извуче из корита и крете ка Морерију. Видевши га да храмље, вођ му одмах понуди свој штап...

Грешка за ирешком

Најпре су пошли у обилазак насеља. Мартен је с изненађењем открио да су Дарелијанци прави уметници у резбарењу. Задивљено је прелазило прстима преко барелефа на вратима кућа и скулптура у храмовима. Затим су их одвели на ручак. Пошто су за предјело добили неко поврће наранџасте боје налик на бундеву, Морери је шапатам одржао дуг говор. Мартен је из њега открио да ова бића интелигенцијом нимало не заостају за Земљанима, како је он то раније мислио. То што нису познавали технику није био знак заосталости, већ задивљујућег склада с природом коју нису морали да мењају и побеђују. „Отуда, дакле“, мислио је, „тај миран израз на њиховим лицима“.

Када је Морери завршио, реч је узео Кросвел. На Мартенову опомену да много не виче, почео је да се служи наглим покретима. Присутне Дарелијанце ово је тако узбунило да су били просто ван себе. Када је Морери, уз Чедкину помоћ, успео да их умири, Кросвел му у знак захвалности пружи руку. Вођ је неко време оклевао, а затим неодлучно учини то исто. Кросвел му снажно стеже шаку и заусте да нешто каже, кад Дарелијанац зајаука. Шака му је сва била у опекотинама.

— То је од вашег зноја! — рече узбуђено Мартен. — Деловао је на његову кожу као киселина!

Сва тројица осетише да се нешто мења. На лицима Дарелијанаца могли су да прочитају страх и непријатељство.

— Хајдемо одавде! — рече Мартен и први напусти салу. Испратило их је тихо мрмљање.

☆☆☆

Само што је брод полетео, посада примети како се тле под њим одроњава.

— И ово је од звучних вибрација — уздахну Кросвел. — Грешка за грешком. Од самог почетка ништа није ишло како треба.

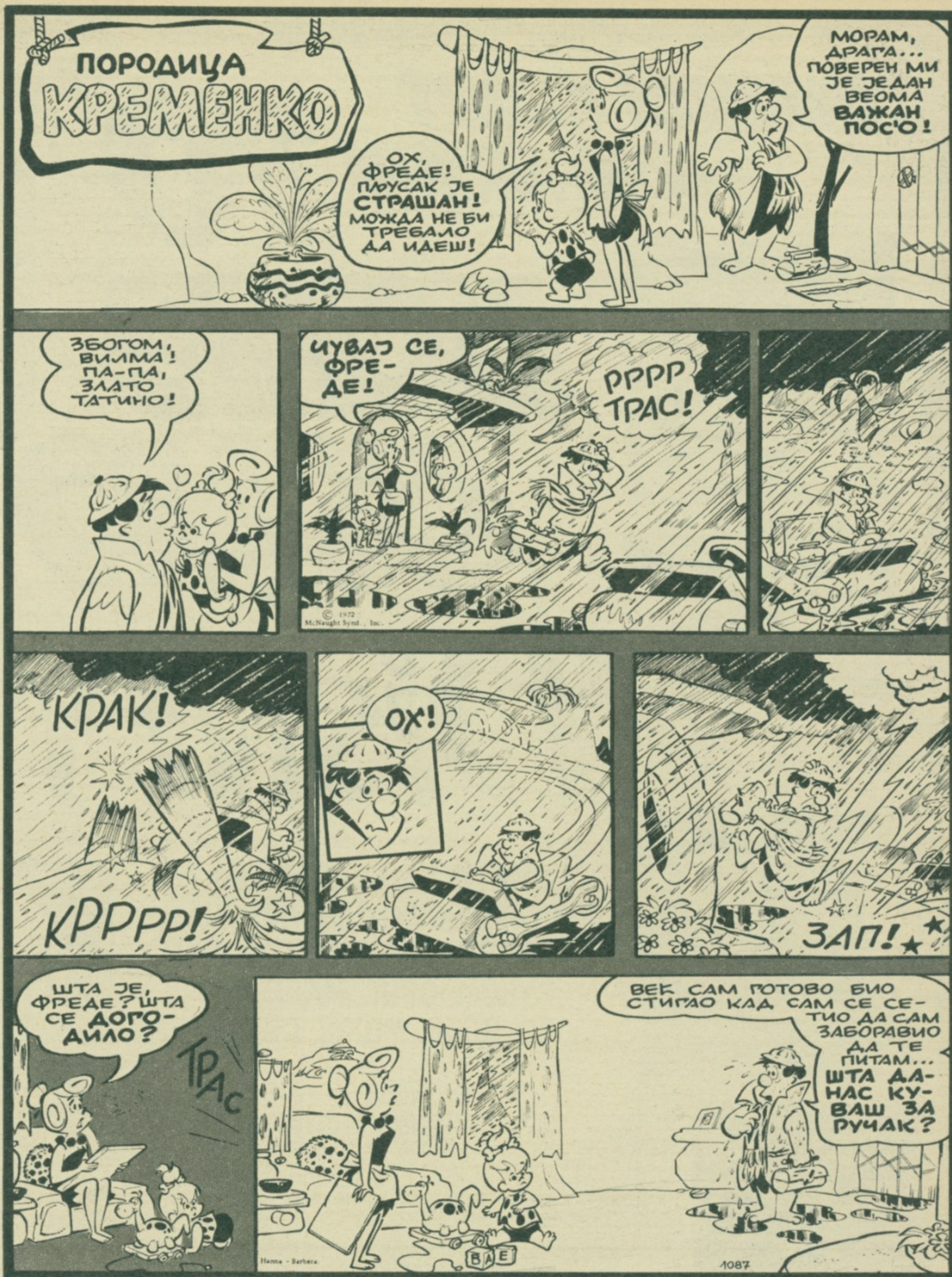
— Немојте себи да пребацујете — рече љубазно Чедка. — Нисте криви за оно што сте. Уосталом, мислим да ћете оставити и једну пријатну успомену. Погледајте штап који је Мартен добио!

Штап је пустио изданке и на њима су пупили цветови.

— Гле! — рече Мартен. — Па овај штап је био сасвим сасушен! Додир наше коже га је оживео...

И он се одједном сети свих оних дрвених предмета које је додиривао у насељу.

— У праву сте, Чедка — рече. — Мислим да ће им се свидети бар један део онога што смо!

ПЛОЧА ЗА ВАС

ПОПКОРН

Последња два месеца светске радио-станице често емитују већ свима познату инструменталну композицију — „ПОПКОРН“. Ову занимљиву „електронску“ мелодију изводи ансамбл Хот Батер. Његови чланови Дејв Малани (ондолина), Тони Спиноза (даире), Џони Ебот (гитара) и вођа Стен Фри који свира на електронском инструменту званом „мог“, родом су из Њујорка. На другој страни Југотонове плоче је вокална верзија исте композиције. Цена је 14,20 динара.

ЗВЕЗДА

Тренутно је у поп свету популаран нови стил, такозвана „слатка“ музика, чији су најпознатији представници ансамбли Слејд, Т. Рекс, Свит и певач Дејвид Бови. „ЗВЕЗДА“, велики хит младог Енглеца Бовија, одушевио је пре неколико недеља у лондонској концертној дворани Рејнбоу публику која се углавном састојала од петнаестогодишњака. „ГРАД СИФРАЖЕТКИЊА“ је мелодија са „Б“ стране плоче коју је недавно издао Југотон. Цена је 14,20 дин.

УЧИНИТИ ЖИВОТ БЕЗБРИЖНИМ ТО МОЖЕ САМО Disney

КОМПЛЕТ СЛИКОВНИЦА „ЧАРОВНЕ ИСКРЕ“ садржи четири књиге о необичним доживљајима Дизнијевих јунака. Књиге су штампане у вишебојној техници, величине 25 x 20 cm са пластифицираним корицама у боји. Цена комплета износи 25 дин. за готово, односно 28 дин. на отплату. Може се наручити само цео комплет.

ПОСТЕРИ су величине 47 x 60 cm. Штампани су у финој техници, са картонском подлогом и обложени пластичном фолијом. Цена једног постера износи 30 дин. за готово, односно 35 дин. на отплату. Могу се наручити најмање два постера.

ИМАТИ НА ПОСТЕРИМА
И СЛИКОВНИЦАМА ЛИКОВЕ
СТВОРЕНЕ НЕНАДМАШНОМ
РУКОМ ОВОГ МАЈСТОРА
ТО ИПАК МОЖЕ СВАКО

ПОСЕБАН ПОПУСТ ЗА ЧИТАОЦЕ
ПОЛИТИКИНОГ ЗАБАВНИКА!

На отплату се може купити у најмањем износу од 63 дин.

ИП „ВУК КАРАЏИЋ“, 11001 БЕОГРАД, Краљевића Марка 9
НАРУЧБЕНИЦА

ЗА ГОТОВО купујем постере број: _____ и комплет сликовница „ЧАРОВНЕ ИСКРЕ“ (непотребно прецртати) за укупну суму од _____ дин. коју ћу платити поштару по пријему пошиљке.
НА ОТПЛАТУ купујем постере број: _____ и комплет сликовница „ЧАРОВНЕ ИСКРЕ“ за укупну суму од _____ дин. коју ћу платити у _____ месечних рата.

Име и презиме _____
Број поште и место _____
Улица и број _____
Назив радне организације _____

(Потпис и печат овлашћеног лица за купце на отплату)

(Потпис купца)

Пензионери прилажу чек од пензије.
У случају спора признајем надлежност II општинског суда у Београду.

Попуни, изрежи и пошаљи наручбеницу на адресу: ИП „ВУК КАРАЏИЋ“, 11001 Београд, Краљевића Марка 9.

ВОДОРАВНО:

1) планина у близини Београда, 6) крилати кичмењак, 11) град у Француској, 12) превремени, 14) комад јорућа за рад, 16) место у Банату у близини Зрењанина, 18) допов, 19) корална јострва, 21) украс мушког лица, 22) показна заменица, 23) шпански шахиста, 24) име глумице Гарднер, 25) возило, 27) мазиво, 28) проливање суза, 29) мирис, 31) речни рибари, 32) сетна песма, 33) новчана казна, 36) главни град Грчке, 40) индустријска биљка, 41) део намештаја, 43) име песника Жупанчића, 44) Ужичани, 45) рђаво, зло, 47) узвик нестрпљења, 48) улица (пров.), 49) опера Жила Маснеа, 50) љут корен, 51) хемијски елемент, племенити гас, 53) шумско воће, 55) један од родитеља, отац, 56) отпоран према заразним болестима, 57) наш познати књижевник (Михаило), 58) врста занатлије.

УСПРАВНО:

2) гимнастичка справа, 3) фудбалски израз, 4) део руке, 5) научник који проучава унутрашњи састав и склоп тела, 6) прелажење, 7) главни град Естонске ССР, 8) друге, 9) музички инструмент са жицама, у облику трапеза (множ.), 10) течност која остаје у казану после печења ракије, 13) врста спортисте (множ.), 15) посуда за умивање, 17) северни јелен, 20) врста мајмуна, 26) праживотиња најпростије грађе, 28) заразан, 30) аждаја, 31) света (турц.), 33) омашка, погрешка, 34) грчко острво у Егејском мору, 35) мања позоришна игра са лаком музиком, 37) име и презиме наше прве филмске глумице, 38) име (лат.), 39) тропско воће, 41) врста поврћа, 42) стрм, усправан, 45) амбалаже, 46) прилог за место, 52) личност из индијског пева „Махабхарата“, 54) повртарска биљка.

